

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMER

Szent a gyermek!

Amikor még folyt a spanyol polgárháború, főként annak utolsó szakaszában, rengeteg gyermeket menekítettek külföldre. Tízezerszámra árasztották el a menekült kicsinyek Franciaországot, amelynek nagy gondot okozott, hogy miképpen helyezze el ezeket a szülő és felügyelet nélkül maradt fiukat és lányokat, akiket a háború annyira elvadított, hogy szinte képtelenség volt őket fegyelemre és engedelmességre szoktatni. Időnkint elterjedt a világsajtóban egy-egy rövidebb vagy hosszabb híradás, hogy a baszk gyermekek Franciaországban vagy Angliában fellázdak, kitértek a gyűjtőtáborból, lopnak, pusztítanak, rabolnak, úgy, hogy a hatóságok kénytelenek voltak ellenük a legerélyesebben fellépni. Külön fejezet a háború történetében a gyermekek ellen indított hadjárat.

A nemzetiek sikeres előnyomulása és a köztársasági hadsereg szétzülése egyidőre elfeledtette a világgal az elmenekült sok tízezer gyermek sorsát, legfeljebb gyermekvédő egyesületek érzékenyszívű elnöknői sopánkodtak az erkölcsök eldurvulásán, de háborúban általában nem hallgatnak az érzékeny lelkekre. A nagy dráma utolsó felvonásában főként a felnőttek szerepeltek, a gyermekek távol a cselekmény színhelyétől, idegen országokban statisztáltak. Most, a mikor a háború a nemzetiek győzelmével befejeződött és Franco tábornok igyekszik rendet teremteni a gránátoktól letarolt országban, a szülők követelik a gyermekeiket. Kétségbeesett apák és anyák keresik a hatóságokat, hogy adják elő gyermekeiket és a hatóságok tehetetlenek, mert maguk sem tudják, hogy hol, melyik országban, milyen gyűjtőtáborban található a spanyol fiúk és lányok, azt sem tudják, ki van még életben, ki halt meg. Elképzelhető a szülők rettenetes helyzete, elgondolható az anyák fájdalma, akiknek legdrágább kincsét, a gyermekét sodorta el a háború vihára.

A hatóságok kezdtek érdeklődni és ugylátszik ennek az érdeklődésnek az eredményeként bukkant fel a világsajtóban egy szörnyű, szívetleket megrázó és mélyen elszomorító híradás. Kiderült, hogy ezidőszent huszonegyezer szerencsétlen spanyol gyermek él kényszerű száműzetésben távol hazájától, ebből háromezer Szovjetországra, ezer Mexikóba, a többi Angliában és Franciaországban, de jutott belőlük más államokba is. Del Vayo, a köztársasági kormány volt külügyminisztere ugylátszik nem hiva annak, hogy a spanyol szülők végre visszakaphassák gyermekeiket, mert bizalmas értesítést küldött hiveinek, hogy mindenáron akadályozzák meg a gyermekek visszatérését. A volt miniszter alkudozás tárgyának tekinteti a fiukat és lányokat és velük akar nyomást gyakorolni Francoéra, hogy amnestiát adjon a köztársasági oldalon harcolt katonáknak, tisztviselőknél és politikusoknak, általában tekintsen el a bosszúállástól.

A gondolat maga ördögi. A gyermek valóságos tusz Del Vayo, illetve a baloldali államok kezében. Ha Franco nem teljesíti a követeléseket, azok továbbra is idegenben maradnak és hogy mi történik velük, hányan pusztulnak el éhség vagy fertőző betegségek következtében, az egyelőre mellékes szempont. A bosszúállást mindenki elítéli. A két éves polgárháború után egyetlen józan és megértő álláspontnak szabadna érvényesülnie; fátyolt vetni a multra. Egy forradalomban vagy más tömegmozdulásban nem mindenki vesz részt meggyőződésből. Sokat fenyegetés, kényszerűség, vagy a megélhetés dob a zászló alá. Ha hadjárat véget ért, a győztesnek az irgalom szavával kell jönnie, mert a legyőzött nem valamilyen ellenséges nép, hanem maga is spanyol. Elég ember pusztult el a kétészendős hadjárat alatt, szükségtelen a szenvedést még fokozni, fölösleges újabb százakat

A román állam a nemzetközi Duna-bizottsággal együtt biztosítja a dunai hajózás szabadságát

Bucurestiből jelentik: Kedden folyt le Sulinán, a II. Carol hajó fedélzetén az európai Duna-bizottság (CED) székelyével szemben az az ünnepélyes aktus, amellyel gyakorlatilag megvalósították az 1938. augusztus 18-iki sulinai egyezmény határozatait és az 1939. márciusi bucurestii jegyzőkönyvet. Ezek a diplomáciai okmányok csökkentik a CED előjogait, ugyanakkor pedig

megnövelték Románia felelősségét, az ország szuverén állami minőségében, a Duna-delta vonatkozásában.

ROMÁNIA SZABAD HAJÓZÁST BIZTOSÍT A DUNA DELTÁJÁNÁL

Reggel 8 órakor ünnepélyes keretek között vonták fel a zászlót a CED-palota előtt levő két árbóca, a nyugati épületrészre a bizottság, a keleti épületrészre pedig a román állam zászlaját. A zászló-felvonást ágyúdörgés kísérte, abban a pillanatban, amikor a II. Carol király hajó, fedélzetén Gafencu Grigore külügyminiszterrel és Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszterrel horgonyt vetett és a szokás szerint ágyúlével tiszteletet. Dél előtt 11 órakor elfoglalta a számára kijelölt helyet a CED-palota előtt. Dél előtt 11 órakor Istentisztelet volt a II. Carol gőzös fedélzetén a következő előkelőségek jelenlétében:

Grigore Gafencu külügyminiszter, Teodorescu Paul tábornok, tengerészeti és légügyi miniszter, Titeanu Eugen propagandauügyi államtitkár.

Giurescu királyi helytartó, Contescu C., a CED elnöke, Martius D., Douglas Keane, Morand Paul és Publio Ianducci, Németország, Anglia, Franciaország és Olaszország képviselői a CED-ben, Prat Y Soutzo, Spanyolország bucurestii meghatalmazott minisztere, Barbuneanu altengernagy, Pais, Schmidt és Koschlinzski ellentenger-

nagyok, Dascovici nemzetnevelésügyi államtitkár, Baur német, Macrae angol és Nardi olasz közlekedésügyi tisztviselők, Dragu Ion sajtóigazgató, valamint a külföldi és román újságírók. A CED-palota előtt az országőrök, a diákok, a hatóságok képviselői, a CED tisztviselői, valamint az ünnepségen megjelent közönség négyoszlopot formált és az istentisztelet után Gafencu külügyminiszter emelkedett szólásra, aki többek között a következőket mondotta:

— Az 1938. évi egyezmény teljesen összeegyeztette a szuverén állam jogait és előjogait egy szükséges nemzetközi intézmény adottságával, amelyekre szükség van, hogy küldetését teljesítse. Ez a küldetés nem változott.

Az európai Duna-bizottság, mint eddig is, örökdió majd a Duna-deltánál a szabad hajózás tiszteletben tartásáról

és teljes egyetértésben működik majd a román állammal. Az egyezmény, amely csökkenti a bizottság előjogait és amely növeli a szuverén állam felelősségét, semmiben sem változtatja meg a nemzetközi fontosságát, amelyet az érdekelt államoknak a bizottságban való képviselése jelent. Románia becsületbeli kötelességének tartja, hogy semmiféle anyagi természetű akadályt vagy adminisztrációs gátlást ne támasszon a nagy folyam deltájánál történő szabad hajózás terén. A román kormány nevében kötelességemnek érzem, hogy ismételtlen köszönetet mondjak a baráti hatalmaknak, amelyek megkönnyítették a munka befejezését, amit ma itt ünnepeünk. Más baráti országok részt kívánnak venni közös terheink viselésében. Kérésüket a legnagyobb jóakarat szellemében vizsgáljuk meg.

Szolgáljon jelképként a Duna torkolatánál felfutó román háromszínű lobogó, a nemzetközi közlekedési út és a román folyam vonatkozásában.

A CED elnöke Románia lojalitásáról

Ezután Contescu meghatalmazott miniszter, a CED elnöke beszélt és hangsúlyozta, hogy a román kormány minden lehető elkövet a Duna torkolatánál adódó kötelezettségeinek teljesítésére és a helyzet megjavítására. A négy állam, amelynek képviselőiből a bizottság alakult, rokonszenvről tanuskodó gesztusával bizonyosságot tett arról, hogy mennyire értékeli egy kis ország lojalitását és gáncsnélküli magatartását, amelyet türellemmel bizonyított be egyezményes kötelezettségeinek teljesítésénél az évek hosszú során keresztül, amíg elegendő jogcím adódott

az utódlásra, ami napról-napra jogosabbá vált. Contescu miniszter az ezutáni ebédén öfélése, II. Carol királyra mondott pohárköszöntőt. Gafencu külügyminiszter pedig a CED bizottsági tagjainak egészségére.

Délután fél négy órakor Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter Titeanu propagandauügyi államtitkár, Barbuneanu admirális Pais és Koschlinzski ellentengernagyok társaságában a Regina Maria torpedónaszádon Constantába utazott.

vagy ezeket legyilkolni bosszúból, inkább közösen neki kell állni az építésnek, hiszen van elég építeni való. De ha ez a méltányos szempont nem érvényesül, akkor sem szabad a gyermeket a mérleg serpenyőjébe dobni, aki teljesen ártatlan és nem oka a szülők elvakultságának. A gyermeket, tekintet nélkül Franco bosszújára, vagy megbocsátására, vissza kell adni az apának és anyának. Lelkiatlenség útótkártyának felhasználni őket és az ő ártatlanságukat zsaroló eszköznek tekinteni valamilyen előny kicsikarására.

Csak az általános eldurvulás eredményezhet ilyen szörnyű mentalitást. A mult hadjárataiban még élt az emberekben a lovagiaság és nemeség egy halvány szikrája, amely ha a nőt nem is kímélte, a gyermekekhez azonban nem nyult hozzá. Most már a gyermek sem szent. Az ő vékony kis karocskájának is harcolnia kell a felnőttek mellett. Mikor lesz már vége a háborúknak? Mikor térnek észre az emberek, hogy a háború után békének kell jönnie, nem pedig újabb háborúnak felnőttek, nők és gyermekek ellen?

Csak a Szovjettel való megegyezés esetén áll fenn az angol-török szövetség

Londonban a Szovjetnek adandó válaszon dolgoznak

Megy-e Potemkin Genfbe?

Mussolini az olasz-francia határon

Az angol-orosz tárgyalások ügye — hír szerint — egyre bonyolódik.

Halifax lord angol külügyminiszter e hét végén repülőgépen Párisba utazik, hogy ott hosszabb időt töltsön. Ez alatt Daladier miniszterelnökkel és Bonnet külügyminiszterrel fog tárgyalni.

Surics szovjetnagykövet különben — mint Párisból jelentik — hétfőn felkereste Bonnet külügyminiszter és ismertette azokat az ellenjavaslatokat, amelyeket a legutóbbi, a második számú angol javaslatra tegnap nyújtottak át a szovjetkormány megbízásából a moszkvai angol nagykövetnek. Annak ellenére, hogy a válaszjegyzék tartalmát titokban tartják, a lapok értesülése szerint mégis kiszivárgott annak a híre, hogy

Moszkva elutasító álláspontra helyezkedett és nem hajlandó módosítani felfogásait.

Franciaország fog Anglia és a Szovjet között közvetíteni

A Reuter ügynökség jelentése szerint mértékadó angol körökben a legteljesebb diszkréciót tanúsítják a szovjet kormány válaszjegyzékének tartalmát illetően. Ezt a jegyzéket most behatóan vizsgálat tárgyává teszik.

Szovjet körökben megállapítják, hogy az angol javaslat elfogadhatatlan,

mert nem megy elég messzire, sőt még közvetve sem foglalkozik a szovjet területek garanciájával, eltekintve attól, hogy Lengyelországot, Finnországot és az északi államokat illetően sem veszi tekintetbe abból a szempontból, hogy innen is támadás érheti a szovjet területet.

A szovjet válaszában kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötését kívánja,

amely magában foglalja a közvetett és közvetlen támogatások esetén nyújtandó segítséget nemcsak a már eddig garantált országok számára, hanem azon országoknak is, amelyek a garanciát nyújtják.

Az Ewening Standard szerint a szovjet válasz a brit javaslatok visszautasítását jelenti. Ha a tárgyalások nem haladnának előre, a francia kormány közelébe egy már kidolgozott javaslatlallal.

Francia politikai körökben is megerősítik azt a véleményt, hogy a szovjet kormány elutasította az angol ellenjavaslatokat és ragaszkodik a kölcsönös, egyetemleges, valamint a önműködően fellelő alapokon nyugvó szövetségi szerződéshez.

MÉG A GENFI TALÁLYOZÁS ELŐTT VALA SZOL ANGLIA A SZOVJETNEK

Londonból jelentik: Angol politikai körökben majdnem biztosra veszik, hogy

Potemkin helyettes szovjetorosz külügyi népbiztos személyesen jelenik meg a Népszövetség tanácsülésén,

hogy megbeszéléseket folytasson Genfben az angol és francia miniszterekkel.

A Reuter-ügynökség jelenti: Az angol kormány felülvizsgálja a hétfőn vett moszkvai jegyzéket és úgy vélik, hogy a legrövidebb időn belül az angol-orosz tárgyalásokat újra felveszik. Nem fognak várni arra, míg Halifax és Potemkin Genfben találkoznak, hanem

új angol javaslatokat tesznek.

A külügyekkel foglalkozó miniszteri bizottság az alsóházban összeült, hogy

a szovjetkormányknak adandó választ meg-tárgyalja.

A FRANCIA ÁLLASPONTI A SZOVJETHEZ ALL KÖZELEBB

Párisból jelentik: A francia közvéleményt élesen foglalkoztatja az angol-orosz tárgyalások ügye. Párisban úgy tudják, hogy London és

Az angol munkáspárti Daily Herald értesülése szerint a szovjetkormány a következőket javasolja a legújabb válaszában:

Anglia, Franciaország és Szovjet-Oroszország kössön kölcsönös segélynyújtási egyezményt, amelyben egymásnak támogatást ígérnek, ha valamelyiket közülük támadás érné. A három nagyhatalom vállalon közösen kezességet Szovjet-Oroszország nyugati határain levő államok területi épségéért.

A három szerződő állam kezdjen megbeszélést annak tisztázására, hogy mi volna a köteleesség-teljesítés módja, ha a szűkség esete felmerül.

A Manchester Guardian jól értesült török politikai körök közléseire hivatkozva jelenti, hogy a török kormány az angol-török kölcsönös segélynyújtási egyezmény elfogadását attól tette függővé, hogy az angol kormány megegyezik-e a szovjetkormánnyal.

Moszkva között Franciaország közvetítő szerepet fog betölteni és egyesek tudni vélik azt is, hogy a közvetítés előkészületeit megtették. A L'Intransigeant azt írja, hogy a közvetítés körülményeit szombaton, Halifax lord angol külügyminiszter párisi látogatása során fogják megvitatni. A Ce Soir szerint a francia közvetítő javaslat közelebb áll a Szovjet álláspontjához, mint az angol ellenjavaslathoz. A Le Temps azt írja, hogy

a Szovjet Angliát és Franciaországot sokkal nagyobb kötelezettség vállalására akarja

Egy-két évvel meghosszabbítják a francia kamarai mandátumok érvényét

Párisból jelentik: Politikai körökben híre jár annak, hogy a nemzetközi helyzet súlyossága miatt a kamarai mandátumok érvényességét egy, vagy két évre meghosszabbítják. Ennek az

kötelezni, mint amilyent a két nagyhatalom Ronsóniával szemben vállalt.

ANGLIA NEM GARANTÁL A TAVOLKELETEN

Tokióból jelentik: Az Exchange Telegraph szerint a francia nagykövet közölte a japán kormánnyal, hogy az angol-francia-szovjet tárgyalások nem vonatkoznak a távolkeletre. Ez annyit jelent, hogy London és Páris nem ígérnek a szovjet megsegítését Japán ellen.

SEMLEGES TERÜLETEN ASNAK LÖVÉS-ÁRKOT A SPANYOLOK

A gibraltári angol és spanyol negyed közti semleges zónában 500 spanyol munkás mély lövészárkokat kezdett ásni. Angol tiszték felülvizsgálták az ügyet, majd közölték a spanyol kormánnyal, hogy a fennálló szerződések értelmében a spanyolok nem építhetnek erődítményeket semleges zónákban. Amennyiben a spanyol kormány ezt a megállapodást megszegné, úgy az angol csapatok parancsnoksága kénytelen lesz beavatkozni.

VON PAPPENT VISSZAHÍVTAK ANKARÁBÓL

Von Pappen Ankarából jövet Isztambulba érkezett. Az a vélemény, hogy von Pappen Berlinbe utazik, mert az angol-török megállapodás nyomán sürgetően a német fővárosba rendelték.

HITLER IS, MUSSOLINI IS KEDDEN A HATÁROK VÉDMŐVÉIT TEKINTETTÉK MEG

Hitler kancellár kedden folytatta a nyugati határ mentén épült védelmi övezet megszemlélését és ma reggel a Saar-vidékre érkezett, ahol azonnal felülvizsgálta Siegfried vonalat. A német lapok megállapítják, hogy a Siegfried-vonalakon a világ semmiféle ereje sem tud áttörni és nem meri majd megközelíteni.

Mussolini miniszterelnök ma megtekintette az olasz-francia határvédelem berendezését. Távozása előtt a csapatokhoz beszédet intézett.

CÁFOLJAK A HOLLAND-BELGA KATONAI SZÖVETSÉG HÍRÉT

Brüsszélből jelentik: A francia sajtó belga-holland katonai szövetségről ír, amelyet Vilma holland királynő közeli belgiumi látogatása alkalmával köznének meg. A belga sajtó a hírt merő kitalálásnak mondja és rámutat arra, hogy a holland külügyminisztérium már visszautasította Belgiumnak erre vonatkozó ajánlatát, mert ragaszkodik Németalföld semlegességéhez.

Vidám lakadalom lövöldözéssel, mely egy kislány életébe került

Aeru Ioan, Aeru Péter és Dragoi Ion szörény-megyei, pogányosremetei legények az elmúlt év november 13-án résztvettek egyik ismerősük lakodalman, ahol estig mulatoztak. Akkor rövid időre félbeszakították a mulatságot és eltávoztak, de este kilenc óra felé ismét elindultak a lakodalmas ház felé, hogy folytassák a mulatozást. Utközben találkoztak Ion Adám gazdával, ennek a feleségével és Sivulca Maria tizenkét éves leánnyal, aki a házaspár társaságában volt. Dragoi Ion régi haragosa volt Ion Adámnak és amikor szembekerültek egymással, szóváltás keletkezett közöttük, majd verekedni kezdte. Aeru Ion végül is

előrántotta revolverét és három lövést adott

le Ion Adam felé. Az egyik golyó oált tévesztett, a másik megsebesítette Aeru Petrut, míg a harmadik golyó Sivulca Maria fejébe hatolt és

megölte a leányt.

Az ügyészség szándékos emberölés, súlyos testi sérítés és tiltott fegyverviselés miatt vádat emelt Aeru Ioan ellen, de mint büntárs a vádlottak padjára került Dragoi Ion is. A temesvári büntetőtábla az ügyben tegnap tartotta a tárgyalást, amelyben a vádlottak azzal védekeztek, hogy Ion Adam volt a támadó és Aeru Ioan is azért rántott revolvert. A fővádlott ezenkívül még azt is hangoztatta, hogy

ősszel kivételre kerülő törvényhozási intézkedésnek az az oka, hogy a mostani külpolitikai helyzetben nem akarják kitenni Franciaországot egy választási hadjárat izgalmainak.

amikor Ion Adámmal találkoztak. Hivatkozott arra is, hogy tulajdonképpen Ion Adam volt a támadó és Aeru Ioan önvédelemben cselekedett, amikor revolvert rántott, végül rámutatott arra, hogy nem akarta megölni a kisleányt és kérte, hogy csupán gondatlanságból okozott emberölést állapítson meg a bíróság. Lintia Livius dr. ügyvéd alapos jogi érvekkel alátámasztott, határos védőbeszéde után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, amely szerint a büntetőtábla teljes egészében

már nem voltak józanok,

helyt adott a védő érvelésének és csupán gondatlanságból okozott emberölés miatt mondotta ki bűnösnek

Aeru Ioant, akit nyolc hónapig fogságra ítél, tiltott fegyverviselés miatt pedig kétezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. A büntetésbe beszámították a hat hónapos vizsgálati fogságot is. Dragoi Iont a bíróság felmentette.

Csáky magyar külügyminiszter hűségre hívta fel a soproni németeket

A német sajtó szerint Csáky gróf hétfői beszéde válasz volt a demokráta államok kísérletezésére

Sopronból jelentik: Csáky István gróf külügyminiszter, aki választási propaganda útján még ma is Sopronban tartózkodik, kedden délelőtt az ottani kereskedelmi és iparkamarában a kamara tagjai előtt mondott nagyobb beszédet, amelyben Mussolini miniszterelnök vasárnap turini kijelentéseivel foglalkozott. Kiemelte Csáky külügyminiszter a beszédnek azt a részét, amely szerint

nincsen olyan kérdés, amelyet nem lehet békésen megoldani.

Kijelentette a magyar külügyminiszter, hogy éppen ennek tudatában a tengelyhatalmak is békét akarnak. Magyarország is ehhez a tengelyhez fűzte sorsát, amely a Balti-tengertől az Indiai Óceánig védelmet nyújt. Ebben a védelemben pedig minden magyarnak bízni kell — mondotta Csáky miniszter.

Csáky István gróf magyar külügyminiszter kedden délután újabb beszédet mondott német nyelven a soproni gazdapárok körében. Beszédében ezeket mondta:

— Idejöttem közéték, hogy biztosítsalak benneteket: a kormány a lehetőségek végső határáig minden erejét arra fogja felhasználni, hogy ti ebben a régi országban éppen olyan jól érezzétek magatokat, mint sok száz éven keresztül és hogy megkapjátok nehéz munkátok illő

bérét éppen úgy, mint munkástársaitok Európa más részeiben. Azt akarjuk, hogy kultúrákat, vallásokat, nyelveket és szokásaitokat fenntartsátok és tovább fejlesszék a magyar állam keretében. Csak egy kérést kell hozzátok intéznem: Tanúsítsatok bizalmat irántunk, mert mi is bizalommal vagyunk irántotok és erről a bizalomról minden cselekedetünkben bizonyosságot fogunk nektek tenni.

A Völkischer Beobachter részletesen ismerteti Csáky István magyar külügyminiszter soproni beszédét. A lap megállapítja, hogy Berlinben őszinte örömmel fogadták a magyar külügyminiszter beszédét, amely nyíltan állást foglal a tengelypolitika mellett és amely világosan viszszaautasítja a nyugati demokrácia politikáját és Roosevelttel békeközvetítést. Magyarország azzal válaszolt a demokráciák kísérletezéseire, hogy németbarátok oldalára állt és ezzel ismét szerte foszlott egy remény a Szajna és Themze partján.

A párisi sajtó is figyelmet szentel Csáky István gróf magyar külügyminiszter beszédének. Több lap kiemeli a beszédnek azt a mondatát, amely szerint Magyarország őszintén óhajtja a nyugati hatalmakkal való kulturális és gazdasági kapcsolatok kifejlését, ami lényegesen megjavítaná a középeurópai helyzetet.

Szerdán jelenik meg a palesztinai Fehér Könyv

Az angol gyarmatügyi miniszter nem fűz reményt a guyanai telepítéshez. A zsidók nemzeti kisebbség lesz.

Londoni diplomáciai körök véleménye szerint a szerdán nyilvánosságra kerülő Fehér Könyv kompromisszumot tartalmaz az arab szél-sőségek követelése és az angol javaslatok között. A palesztinai konferencián tényleg megszüntetik a zsidó nemzeti otthont, mert olyan intézkedések történnek, hogy a zsidóság állandóan kisebbségben maradjon az arabokkal szemben. Az elkövetkezendő öt esztendőben csak 75 ezer zsidónak engedik meg a letelepedést, amihez még 25 ezer németországi menekült jön, ezeknek nagyrésze azonban gyermek. Anglia alkotmányos tervet óhajt megvalósítani a zsidó-arab vá-

rosi és nemzeti együttműködésre és ezt 5—10 év alatt óhajtja keresztülvinni. Ezután zsidó-arab nemzetgyűlést választanak és ha az új kormányzat megfelelő módon konszolidálódna, úgy a nyugalom helyreállításával lehet számolni.

Az alsóház tegnapi ülésén Macdonald gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy nem kell túl nagy reményt fűzni a brit guyanai zsidó gyarmatosítás keresztülviteléhez. Chamberlain bejelentette, hogy szerdán a Fehér Könyv megjelenése után ismertetni fogja Anglia jövő palesztinai politikáját.

Japán csapatok partra szálltak Kulangsuban, amely nemzetközi semleges terület

Anglia, Franciaország és az USA tiltakozása

Londonból jelentik: A Reuter-iroda sahanghái levelezője jelenti: Kulangsuban japán csapatok szálltak partra és ezeknek a parancsnoksága előterjesztette a város vezetésének, hogy járuljon hozzá

az angol csapatok partraszállásához is.

Biztosra vehető, hogy Anglia nem fogadja el ezt a megoldást és valószínű, hogy az Egyesült Államok is hasonló álláspontra helyezkedik. A brit kormány kifejezi a japán katonai hatóságok előtt, hogy nem fogadja el a helyzet megváltoztatását, mivel a nemzetközi megállapodáson nyugszik.

Franciaország, az Egyesült Államok és Nagybritánia kulangsubai konzuljai tiltakoztak a japán katonai hatóságoknál a japán tengerészek kulangsubai partraszállása ellen. Ezt megelőzően a japán főkonzul Kulangsu város vezetésének tiltakozását elutasította.

Ugyancsak a Reuter jelenti, hogy a Hopei tartomány északi részében és a Honan tartomány déli részében

a japán hadseregnek nem sikerült a kínai csapatok tervbe vett bekerítését végrehajtani.

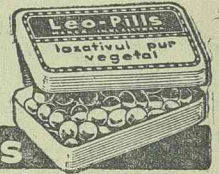
A Sanghajtól nyugatra fekvő hegyvidék kínai hadseregéről van szó, amelynek egyik képviselője kijelentette, hogy ezen a vidéken a hadsereg el van határozva a végsőökig harcolni.

Svédország kilép a Népszövetségből

Stockholmból jelentik: A jobboldali svéd lapok oldalán cikkekben foglalkoznak a nemzetközi helyzettel és bejelentik, hogy Svédország teljes semlegességének megőrzésére kilép a Népszövetségből.

Szokványos és makacs székrekedés

valamint emésztési zavarok Leo-Pills használata által megszűnnek. Ez egy tisztán növényi anyagokból előállított hashajtó, amelynek hatása elsőrangú és fájdalommentes. Hosszabb használat mellett is, mindig azonos hatást fejt ki. Tegyen kísérletet, először csak kis dobozzal. Kapható: 20 vagy 60 labdacsoport tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

Külföldi értékpapírok árusítása — nem kihágás

Bleyer Sándor és Márkus István aradi ügyvédek 1930-tól három éven keresztül sorsolással egybekötött külföldi értékpapírok árusításával foglalkoztak. 1933-ban az állami osztályosorszátek feljelentésére az aradi hatóságok házkutatást tartottak a két ügyőknél, akikől elkobozták a náluk talált külföldi kötvényeket és tiltott sorsjegyek árusítása miatt megindult ellenük az eljárás. Az aradi törvényszék mindkettőt egyenként tízezer lei pénzbüntetésre ítélte és az ítéletet a temesvári ítélőtábla is jóváhagyta. Utolsó fokozaton a semmitörzsek foglalkozott a két ügyőknél ügyével és az ítéletet megsemmisítve, utasította az ítélőtáblát, hogy új tárgyalást tartson. Ezen a tárgyaláson az ügyőknél védője, Plank Pál dr. ügyvéd hivatkozott arra, hogy a külföldi kötvényeket a romániai tőzsdéken is jegyzik. Ezenkívül a vámhatóságok megengedték, hogy ezeket a kötvényeket az országba behozzák, tehát lehetővé tették az idegen értékpapírok árusítását, de rámutatott arra is, hogy a két ügyőknél bucsurestii megbízottai ellen annak idején megindított eljárást is megszüntették és ezek alapján a két vádlott felmentését kérte. Az ítélőtábla a kérelemnek helyt adott és Bleyer Sándort, valamint Márkus Istvánt felmentette a vád alól.

Fokozatosan leszerelik a spanyol hadsereget

A spanyol kormány tagjai ma Franco tábornok elnökelete alatt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács jóváhagyta a belügyminiszter rendeletét a hadviseltek segélyezéséről és a nemzeti újjáépítés érdekében 18—50 éves korig elhatározták a kötelező munkaszolgálat bevezetését.

Francó tábornok különben rendeletet adott ki, amelynek értelmében elbocsátja az 1909-es évfolyamot. A spanyol polgárháború befejezése óta ez már a negyedik szabadságolt évfolyam.

Vakmerő rablás Newyorkban

Newyorkból jelentik: Hat, revolverrel és kézigépfegyverrel felfegyverzett bandita behatolt az ötödik és huszonegyedik utcák sarkán lévő villamosművek pénztárhelyiségébe. A kasszából 35 ezer dollárt raboltak el és utána autón elszárguldtak.

Bulgária is kap angol kölcsönt

A Financial News értesülése szerint a közel-múltban megegyezés jött létre egy

Bulgária számára folyósítandó államilag garantált, félmilliárd fontos kölcsön folyósítására,

aminek célja vasúti anyagok és mozdonyok beszerzése, valamint országút építés. Ugyancsak a Financial News írja, hogy Sir Frederic Leith-Ross, az angol kormány nevében arról tárgyal Athenben a görög kormánnyal, hogy Görögország angol árukért dohányt szállít Britanniába. A tárgyalásokat megnehezíti, hogy Németország elővételi jogot nyert a görög dohány jelentős mennyiségére.

Öngyilkos aggastyán

Kedden este Costa Francisc 72 éves férfi Temesváron felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már meghalt. Tettéknek okát ezideig nem tudták megállapítani.

Öröm és boldogság sohasem látott világünnepe lesz május 19, és 24, a csillagiósok szerint

Készítsük elő az ünneplő ruhánkat, ne feledjük el a virágokat és fáklyás menetet, mert néhány nap múlva olyan dárídó lesz világszerte, amelyet még nem látott ez az öreg sárgolyó. Félre a gonddal, félre minden bubánattal, csak még egy csöppnyi kis türelem, s beköszönt újra az édeni aranykor. Ezután minden szebb lesz, jobb lesz. Megjósolták. De nem holmi cigányok, vagy közönséges vásári jóvendőmondók, hanem azok, akik előtt a csillagok minden járása meghitt ismeretes: a bölcs asztrológusok. A kitűnő csillagvizsgálók és csillagfejtők mind együttréve állapították ezt meg, nem pedig valami kiszakadt outsider. Páris, London, Berlin, Róma, Helsinki, Varsó, Sidney, Cap Town és Calcuttából egy időben jött a jelentés, hogy nagy dolgokat mesél a csillagok járása. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy ezután megszűnik a régi világrég, avagy helyesebben világrendetlenség és boldogabb idők virradnak a megkínzott emberiségre. A csillagászok tudós világkonziliuma a következő boldogító orvosi leletet közli mindannyunkkal, akiket illet:

1939. május 19 és 24 azok a napok, amikor a mai világválság megoldódik és a föld majd soha nem látott ünnepet ül annak öröme, hogy megszabadult az évek óta állandóan háborus veszély lidércnyomása alól.

Valóban, szebb májusi ajándékban nem lehet részünk. Micsoda boldogság is volna, ha ez a tavasz meghozná végre az egész emberiség boldogabb tavaszát pont huszötöd estendő kétségbeesett vívódásai, kietlen dermesztő tele után. Egy negyedszázad után már valóban jóra fordulhatna föltűnt a csillagok járása. De vajjon hihetünk-e a csillagokban és azokban, akik rejtélyes utjukat figyelemmel követik? Korunk művelt embere mosolyogva von vállat, ha ilyenről hall. A jóvendőlésekre vetett babonás hit azonban babonásan tartja magát, sőt éppen napjainkban mindjobban elmélyül, terjed. Az egész világsajtóban ismét vendégjogot kapnak már évek óta a táltosi látomások, a horoszkópok. És ha bár legtöbbször tréfás és gunyos tálatásban is kerülnek ezek a furcsaságok terítékére, egy bizonyos: hogy foglalkozik velük a sajtó s a közvélemény, habár értelmileg elutasító modorban is. Ez a hangnem azonban nem sokat változtat a mélyeséges nagy érdeklődés tényén, mert a negatív állásfoglalás is valamelyes része a hitnek. Eppen a leglámásabb tagadás eleven bizonyítéka annak, hogy

ellenkezésünk, minden trófékozásunk ellenére, bensőnkben még sem tudunk közönyösek lenni egy ténnyel, egy gondolattal szemben, amely képzeletünket foglalkoztatja.

Igy vagyunk a jóslatokkal is. Micsoda boldogság, — mondhatjuk. Ugyanakkor, amikor gúnyosan fölényeskedünk, csak nem megy ki az eszünkéből az a babonás boldogság, Teringgettét! Hátha mégis van valami igazság a dologban? Lássuk csak, hogy lesz, mi lesz? S a végén már feszült izgalommal lessük az események kialakulását. Várjuk, hogy beteljesedjék a jóslat, mint ahogy egész történelmi léte óta misztikus jelzésekre felfigyel az emberiség Mert

a legképrázatosabb haladás ellenére is bensőnkben ugyanazok maradunk: bizonytalan, tapogatózó emberek, porszemek a nagy mindenségben.

Sőt, ha akarjuk, úgy látjuk, hogy a babonás jóvendőmondók igazolására épp a technika és a tudomány fejlődése csoportosít új érveket. Megértjük a távolbalátás, a rádió, a rövidhullámok csodáját. Közvetítenek számunkra időben, térben, messzi távolban történő eseményeket. Hát amire a lelketlen gép képes, nem volna esetleg képes a lelkes ember is?

A MULT SZAZADOK VALÓRA VÁLT JÓSLATAI.

Hátha vannak, bár nagyon kivételesen, ilyen antenna-érzékenységű emberi szervezetek, amelyeknek megadatott az a képesség, hogy átszárnyalják az időt és teret?

Emberek, akik képesek titkos rászűléseket megérezni, mint a földrengésjelző gép és eljövendő események képeit kibontakoztatni, amelyeket mi közönséges érzékszerveinkkel fel nem foghatunk.

Megvizsgálhatjuk továbbá azt a kérdést is, hogy

nem befolyásolja valóban kicsinyke földünk életét, sorsát a csillagok járása? Epen a tudományos kutatás igazolja egyre jobban és jobban, hogy a nagy mindenség élete összefügg. Nem befolyásmentesek tehát számunkra, sőt egyenesen érezhető hatásaikban, a világűrben lezajló katasztrófák, vagy nyugalmas periódusok.

Egy dolog bizonyos. Időtlen idők óta jóslatok. És ahogyan az őstestamentum megdöbbentő hűséggel bemondott eljövendő világalakulásokat, ugyanugy példáját látjuk ennek a későbbi idők folyamán is. Nem is számlálhatjuk, hogy hány esetben váltak be rész profeciák. Dehnin kolostor Hermann nevű szerzetese megjósolta a Brandenburg-uralkodóház sorsát, Cizotte minden aprólékoságával

freskókat festette a jövő falára az eljövendő francia forradalmat,

mostanában sokat emlegetett Nostradamus pedig a XVI. század elején írta meg azt a híres versezetét, amelynek riasztó jelképei a messzi idők folyamán valóra váltak. Mint látjuk, vannak tehát jóslatok, amelyek egész terjedelmükben valóra váltak. Jóslatok, amelyekről legkevésbé sem mondhatjuk, hogy véletlenül ráhibáztak az igazságra, mert az előre nem sejthető és közönséges spekulációival ki nem számítható váratlan alakulások egész láncolatát tárják elénk.

Mi legyen ezek után tehát végső állásfoglalásunk? Merve tagadás, vagy Pythia tiszteletének felújítása? Ugy hisszük, nem áll módunkban eldönteni ezt a kérdést. De nincs is szándékunkban. Legfeljebb az emberi lélek legnagyobb ismerőjét idézhetjük, Shakespearet, aki azt mondja, hogy

Megkezdődött a parlamenti szavazók összeírása

Temesvárott a városházán, valamint az egyes kerületi telekbíróóságokon működnek a bizottságok, amelyek a parlamenti választások alkalmával szavazójoggal bíró egyének összeírják. Szavazati joga van minden férfinak és nőnek, aki harminc éves elmúlt, román állampolgár, irni-olvasni tud. A mult parlamenti választások alkalmával már a huszonegyedik életévüket betöltött férfiak is szavazati joggal bírtak, viszont a nők a kamarai és szenátusi választásoknál nem szavazhattak. A harminc éven alóli férfivalasztók kiesése és a harminc éven felüli nők szavazójogosultsága kiegyenlítődik úgy,

hogy Temesvárott most is körülbelül huszezer szavazó lesz. Eddig háromezeröttszázán jelentkeztek az összeíró bizottság előtt. Ezek a bizottságok május 22-ig, tehát még egy teljes hélig folytatják működésüket. Minthogy az utolsó napokban nagy torlódás várható a jelentkezéseknél és a határidőt semmi körülmények között nem hosszabbíthatjuk meg, azért valószínű, hogy esetleg egyesek kimaradnak majd a választói névjegyzékből. Erre való tekintettel tanácsos, hogy mindenki, aki szavazásra jogosult, minél előbb jelentkezéék.

A magyar színház megnyitó előadása a teljes siker jegyében folyt le

Ünnepi hangulatban és a magyar színművészet iránti nemes lelkesedéssel kezdte meg a Thalia kolozsvári együttese két hétre tervezett vendégjátékát a temesvári színházban. A magyar közönség, amely jóformán elszakított a színpadi magyar szótól, izguló érdeklődéssel sietett a megnyitó estre, hogy hosszú idő után ismét jó erőktől jó előadásban részesüljön. Mert a Thalia társulatát a legjobb hírnév előzte meg és ez a művészi fémjelzés teljes igazolást nyert már az első előadás során. A bemutatkozó est szellemes, ötletes helyzetekben és kacagató dialógusokban gazdag darabja, a Francia szobalány, művészi előadásban egy fegyelmezett, öntudatos és kötelességtudó magyar színjátszó gárdát mutatott be. Ilyennek képzeltük és ilyennek kell lennie annak az együttesnek, amely a magyar közönség szeretetére és támogatására joggal igényt tart. A modern francia irodalom ezen friss felépítésű vigjátékában a címszerep Fényes Alicenak jutott, aki sokrétű művészi felkészültségnek, közvetlen és megkapó játékmódnak és korlátlanul csapongó temperamentumnak adta bizonyosságát. Egy amerikai milliomas család élete keretében mint pompás kis francia nő jelenik meg és kedvesen legyőzi a rideg Amerika minden ellenállását. Vele, egy sorban teljes illuziókeltő volt a szereplők mindegyike: Nagy István, Tóth Elek, Mészáros Béla, Beness Ilona, Szabados Árpád, Feledy Eva, Paál Magda, mű-

vészi feladatukat maradéktalanul teljesítették és a nézőtér közönsége jólesően érezte, hogy az elhanyagolt és a ripacsokdás által sokszor megcsufolt magyar színházi kultúra ismét tiszta szépségében zengett vendégszínészeink ajkáról. Az első előadás sikere biztos garancia a szezon további sorsára.

Szerdán este és csütörtökön délután hat órák a társulat megismétli a Francia szobalány vigjátékot Szabados Árpád pompás rendezésében, május 18-án, csütörtökön este pedig John Knittel, a világhírű író Via Mala című izgalmas drámáját mutatja be.

MŰSOR:

Május 17., szerda este 9 órákor: FRANCIA SZOBALÁNY.

Május 18., csütörtök délután 6 órákor: FRANCIA SZOBALÁNY.

Május 18., csütörtök este 9 órákor: VIA MALA (John Knittel, a világhírű svájci író páratlanul izgalmas színműve. Több, mint száz előadás! Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, stb.)

Május 19., péntek este 9 órákor: VIA MALA.

KOLYNOS NAGYON GAZDAGSÁGOS

mert egy tubus KOLYNOS kélszer annyit ideig tart.

KOLYNOS tudományos tapasztalatok alapján készített olyan koncentrált fogkrém, amelynek alkotóelemei nem tartalmaznak vizet, sem más felesleges és ártalmas anyagokat. Egy centiméternyi ebből a koncentrált fogkrémből száraz kefére keve elegendő fogaléptégenek és

ragyogóknak megőrzésére. Tegyen még me kísérletet Kolynos-szal és tapasztalni fogja: Kolynos legjobban tisztít. Kolynos nem tartalmaz sem izgató sem sz. infeleitő anyagot. Kolynos a leggazdagságosabb.

TEGYE RAGYOGÓVÁ MOSOLYÁT KOLYNOS ÁLTAL

TAKARÉKOSKODJON VEGYEN NAGY TUBUS

KOLYNOS antiszeptikus FOGKRÉMET

vannak a földön dolgok, amiket közönséges ésszel fel nem érünk.

Egyben azonban, úgy hisszük, mindannyian egyetértünk. Hogy legyen bár égies megsejtés, vagy ködös babona, szívrepesve kívánjuk, hogy igazza váljék a jóslat. Várjuk tehát május havának sorsdöntő nagy dátumát, amely a felszabadulás boldogító örömnepét igéri az egész (Flaneur.)

Hivatali személyiségek sorrendje ünnepélyeknél

A minisztertanács megállapította a sorrendet, amely szerint nemzeti és egyéb hivatalos ünnepségeken a hatóságok képviselői elhelyezkednek. A főhely a királyi helytartót illeti, tőle balra a főpolgármester, jobbra a hadosztályparancsnok áll föl. Ezek mögött következnek a konzuli testület tagjai, a vezérfelügyelők, az alpolgármester, a rendőrkezes, szakkamarák elnökei és a középiskolák igazgatói. A helytartó csoportjától balra egymás mögött sorban felállanak az itélőtábla főelnöke, a főügyész, a törvényszék főelnöke, a tábla és törvényszék tanácsainak elnökei, a táblabírák és törvényszéki bírák. A jobboldalon elhelyezkednek: a helytartóság vezértitkára, a prefektus, a helyi közigazgatási felülvizsgáló bíróság elnöke, a műegyetemi rektor, az ügyvédkamara dékánja, a köz-

jegyzői kamara dékánja, magasabbgradu katonatisztek, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának helyi parancsnoka, a helytartóság szolgáló igazgatói.

A hangszer marad, a zenész változik...

Két évig várt a Szovjet a Litvinov menesztésére alkalmas pillanatra. Az orosz külpolitika kétféle arca, amelyből az egyik Hitlerre mosolyog

Az orosz forradalom második külügyminisztere sokkal drámaibb kísérő jelenségek között hagyta el állását, mint elődje, vetélytársa, sőt ellenfele, Vaszil Csicserin. Már rég esedékes volt, hogy Litvinov visszalépésével szolgálja a bolsevik állam politikáját. Ki kellett várni az időt, amíg erre elsőrendű történelmi pillanatot következik. Mindent elkövettek, hogy a visszalépés szenzációs legyen. Két éve beszélnek Litvinov felváltásáról, de a hivatalos lépést óvatosan kerülték. Hiszen Tuchacevszkij is már rég le volt tartóztatva, amikor azt még erősen cáfolták, sőt a szovjet kormány az angol koronázási ünnepélyekre rendelte ki. Utolsó pillanatban a fogházból hivta fel személyesen a londoni szovjet követet, hogy mentse ki őt, mert „meghülés miatt” nem utazhatik. Jagoda rendőrmisztert előbb postaminiszternek nevezték ki, mielőtt menesztették. Csicserin másfél évig még névleges

külügyi népbiztos volt, amikor a valóságban ezt a tisztet már Litvinov töltötte be. A szovjet unióban a párt élén csinálják a politikát és a népbiztosnak csekély szerepe van. A Kremlben tudják azonban, hogy a külügyi népbiztosválság külföldön messzemenő kommentárokat idéz elő és befolyással van a diplomáciai tárgyalásokra. Erre volt jó Litvinov lépése. Beck lengyel külügyminiszter beszéde után 48 órával, amikor az Angliával folyó tárgyalások tépőpontra állottak! — ez mutatkozott alkalmas időpontnak a kártya kijátszására. Két évig vártak a pillanatra, de most már nem lehetett Potemkin visszatérte várni és sürgősen ki kellett Molotovot nevezni, hogy a történelmi pillanat kihasználható legyen. Az egész úgy jött, mint egy pillanatnyi elhatározás, holott valójában ügyesen megválasztott politikai sakkhúzás ahhoz, hogy a nyugati hatalmak gyorsan határozzanak.

Ukrajna lekerül a napirendről

Mi előzte meg ezt a lépést? Kutatni kell a beszédek és a történetek között. Előbb orosz oldalon. Sztalin a legutóbbi pártkongresszuson tartott beszédében megvádolta a nyugateurópai és amerikai sajtót, hogy München után az ukrán kérdést arra használta fel, hogy Németország és Szovjetország között ingerült állapotot teremtsen és azzal vádolta meg a nyugatot, hogy Németországot keleti háborúba akarja betüzelni. Sztalin szerint az az állítás, hogy Németország Ukrajnát akarja, egyenesen neveléses. Május 1-én, a vörös téren tartott felvonuláson Vorosilov népbiztos a csapatok előtt ezt mondta:

— Népiünk nyugodt lehet, mi nem sodródunk bele a kapitalista államok kalandjaiba. Másodalt Hitler az utóbbi három beszédében teljesen mellőzte a szovjet elleni szokásos kitérésait. Utolsó beszédében említést sem tett a szovjetről, vagy a bolsevizmusról. Ezek után nézzük a tényeket. A szeptemberi válság után Németország Magyarországgal és Lengyelországgal szemben autonóm Kárpátukrajnát állít fel. A cseh kormánynak hozzá kellett járulnia ahhoz, hogy Kárpátországból Kárpátukrajna legyen és el kellett szenvednie egy ukrán haderő felállítását. A világ minden tájáról az

ukrán irredenták Husztra vonultak. Nagy beruházások történtek, ukrán egyetem felállítását tervezik és megszervezik a nagy ukrán hadsereg első káderjét.

És márciusban? Német hozzájárulással magyar csapatok szállják meg Ukrajnát, ahonnan előbb az ukránok a csehekkel kikergettek és most nem értik a fordulatot. Német segítséget várnak. Az ukrán harci szervezetek nagy vezére, Jura Revai, akinek a németekkel kitűnő összeköttetése van, hasztalan keres találkozt Bécset Ribbentroppal. Ehelyett házi őrizetbe helyezik. Sztalinnak Ukrajnára vonatkozó kijelentése és a német álláspont fordulata között külföldi diplomáciai körökben kapcsolatot keresnek, sőt titkos megegyezést sejtnek.

NÉMETORSZÁG RESPEKTALJA A SZOVJETET.

Kevésel később újabb esemény történt. A Szovjetköztársaság egyik jegyzékében kijelenti, hogy a balti államok érdekköréhez tartoznak és ezeknek függetlensége nem sérthető. A német sajtó hallgat. Röviddel később — ezen a héten — előbb a lettekkel, majd az esztekkel köt Né-

A habzó Ovenall fogpép maradéktalanul eltávolítja fogairól a zsíros lerakódást és az ételmaradékokat.

A HABZÓ FOGPÉP

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 12.—

metország megnevezési szerződést és ezzel is kifejezi, hogy nem akarja sérteni ezeket az államoknak a függetlenségét. Az utóbbi hónapokban a cselekedetek egész láncolatával igazolja a német birodalom azt, hogy respektálja az orosz érdekeket és távolról sincs szándékában Oroszországot megtámadni. De vajon lehet-e ezekből arra következtetni, hogy német-orosz együttműködés jöhet létre? Ez túlságosan messzemenő következtetés volna, de egy „egymás mellett működés”, bizonyos kérejtárszás rövid vagy hosszabb ideig elképzelhető. Németország izolálni akarja Oroszországot és lássuk, hogy erre minő kilátásai vannak?

KÉT TÁBORBAN A SZOVJET DIPLOMACIA.

A Szovjetköztársaság vezetőinek egy része erősen követeli a Szovjet semlegességét és hivatkoznak arra, hogy a szovjet mint forradalmi és proletársorság nem vehet részt a kapitalista államok háborúiban. Téves volna azt hinni, hogy Moszkvában már nem gondolkodnak igazi bolsevik módon, vagy, hogy a klasszikus leninizmus egyes tételét feladták volna. Ezért hivatkoznak az elszigetelés hívei arra a lenini mondatra, hogy a kapitalista államok ellentétei a Szovjetunió legjobb biztosítékai. Sőt tovább mennek a gondolatban és azt mondják, hogy München után új helyzet állott elő. Csehországról még érdemes lett volna háborúba lépni, de enélkül minden előző háború imperialisztikus színeztű. A francia éppfront halott. Chamberlainról pedig nem tételvezető fel, hogy antifasiszta volna. Az új háború imperialista érdekek miatt történe: nyersanyagok és piacok megszerzéséért és elvesztéséért. Ilyen háborúban Oroszországnak nincsen keresnivalója. Németország megerősödne? Semmit sem tesz. Az elszigetelő-dés hívei bíznak a Szovjetunió erejében és tudják, hogy ha Hitler tényleg antibolsevik hadjáratot indít, a nyugati hatalmak egyike sem sietne Oroszország segítségére.

Ezzel szemben a másik csoport hivatkozik arra, hogy meg kell őrizni Oroszország nagy hatalmi jellegét. A kulturális elszigetelő-dés, a tökéletes autarchia, a politikai beállítottság azt okozta, hogy Szovjetország orra előtt becsapták a diplomáciai ajtókat. A spanyol támogatás, a francia népront hajótörése a Szovjet nagy hatalmi tekintélyét aláásták. Oroszország azonban nem élhet Európán kívül, mert Európa a nagy hatalmak külpolitikái találkozóhelye. Sem kulturális, sem külkereskedelmi, sem sajtókapcsolata nincsen Oroszországnak Európával. Tehát az egyetlen fonalat: a diplomáciát fenn kell tartani és megőrizni. Számot kell vetni a tömeghangulattal, de számot kell vetni azzal is, hogy a szovjet köztársaság a demokráta blokkba csak mint nagyhatalom léphet be. Egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel. Sztalin és köre az utóbbi felfogást tettené magáéva és ennek adott kifejezést az Izvesztija csütörtöki cikke, amely orosz kormánykörök sugalmazására jelent meg.

Kidobták a kerevetet

Az elszigetelő-dés hívei örömmel látják, hogy Lengyelország nem szívesen látná területén az orosz csapatokat és ebben a vonakodásban lehetőséget keresnek arra, hogy a szovjetkormány visszavonuljon. Azt mondják, hogy ha Sztalin és köre ezt a lehetőséget nem használja fel, akkor nyitva marad a „félíg” való beavatkozás útja, vagyis, hogy a Szovjet csak anyaggal vegyen részt Lengyelország támogatásában, de emberrel nem és ezáltal bizonyos fokig mégis „kimerad” a háborúból. A másik csoport aktív külpolitikát követel és teljes egyenlőséget, kölcsönöséget. Az aktivitás kifejezésre jut abban, hogy a szovjet kormány ellenértéket akar a nyugati

hatalmaktól és a maga keleti határait akarja garantáltatni.

Ezen a kényes ponton mint a cél eszközt, Litvinov visszavonulását használták fel. Litvinov visszavonulása annyit jelent, hogy a nyugati hatalmak vagy elfogadják az orosz javaslatot, vagy pedig radikális változás áll be a Szovjet diplomáciai kurzusában. Az a hangszer, amelyen a bolsevik párt külpolitikai vezére játszanak, változatlan marad, de a zenészt kicserélték. Molotov megbízatása is „átmeneti”. Végleges álláspont még nincs. A Szovjet vigyáz arra, hogy a kockát túl korán ne dobja el...

Az ingatlanilyvántartási könyvecskék benyújtásának sorrendje

Május 20-án, szombaton a következő uccák háztulajdonosai nyújtják be az ingatlanilyvántartási könyvecskéket: Tache Ionescu, Tapia, Tampa, Telbisz, Tebia, Tepeș, Voda, Titan, Toma, Turin, Telegrafului, Teodorie, Teofil, Timocului, Tineu Vela, Tirtens, Titu Maioreșcu, Titulescu Nicolae, Torac, Traian tér, Tarnava, Thalia, Tolstoi, Triumfului, Trubadur, Transilvaniei, Tichindului, Torontalului, Trifoiului, Tacit, Taborului, Tibrului. A könyvecskék délelőtt nyolc és egy óra, délután pedig öt és hét között nyithatók be a rendőrkezes tura épületének ötös számú irodájában.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, újságoknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A szakáll alkonya

Tegye le a szakállát, ha velem beszél, — mondta egy nagykapú urnak már régebben egy kitűnő magyar humorista. Ugyancsak ellensége a méltóságosan felőgő szőrfüggvénynek az az állam is, a mely legutóbb elrendelte, hogy minden újságáros vágassa le a szakállát, mert különben megvonják árusítói engedélyét. Még lelkesebb híve a szépen borotvált arcnak az angol hadvezetés, amely egy millió borotvakészüleket rendelt a katonaság számára, hogy mindig csinosan, üdén hasson az arcuk. A szakállviselést tehát letűnőben a csillaga. Ez alkalommal talán nem lesz érdektelen megtudnunk, hogy mikori keletű a borotválkozás? Az idevitatkozott történelmi adatok szerint Scipio Africanus volt az első gentleman, aki már naponta megborotválta magát. Görögországban viszont Nagy Sándor vezette be a borotvát. Nagypáink idejében még erősen tartotta magát a szakáll-divat, újabb időben azonban már minden uccában ott lebegett a borotváló művészetet jelképező réztányér. Ma az általános borotválkozás jegyében élünk. Csak gyéren jelentkezik a szakállviselést utolsó mohikánjai. Valljuk meg, jobb is így. Mert szakáll nélkül idősebbnek, fiatalabbnak hat az arc. Már pedig miért ne legyünk fiatalosak, amíg lehet, amikor ugyanis elég korán elérkezik az öregség?

— **A miniszterelnök köszönete.** Bucurestiből jelentik: Calinescu miniszterelnök az alanti tartalmú köszönőlevelet intézte a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal vezetéséhez: Köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik hozzájárultak a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal egységeinek május 9-én, I. Carol király szobrának leleplezése alkalmával rendezett kitűnően sikerült felvonulásához. Ezen egységek megtartása és fegyelmessége nagyban hozzájárult az ünnepség fényének emeléséhez és a nagyközönség körében megerősítette a bizalmat az Arcvonal iránt.

— **Miniszterek és államtitkárok hozzájárulása a nemzetvédelmi alapra.** Bucurestiből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy minden miniszter és államtitkár egy havi fizetését ajánlja fel a hadsergő felszerelésére. Ezeket az összegeket két részletben, májusban és júniusban vonják le fizetéseikből.

— **Német pilóták kényszerleszállása holland területen.** Amszterdamból jelentik: Tegnap két német repülőgép kényszerleszállást végzett holland területen. A gépeket lefoglalták, a pilótákat pedig mindaddig őrizetben tartják, míg a katonai hatóságok nem intézkednek sorsuk fölött. A pilóták kihallgatásuk során azt vallották, hogy eltévedtek.

— **Uccát kapott Jászai Mari.** Budapestről jelentik: A fővárosi közmunkák tanácsa a kilencedik kerületben egy névtelen uccát Jászai Mariról nevezett el. A közmunkatanács elutasította azt a javaslatot, hogy az óbudai Kecské-uccát Krudy Gyula íróról nevezzék el.

Május 17 Szerda Paskál Andronikus

1490. május 17-én választották meg a magyar királlyá II. Ulászlót. A történelem Dobzse Lászlónak nevezi, mert bármint kértek tőle a főurak, mindenre azt mondta csehül: dobzse, jól van. Alatta a közállapotok nagyon lezüllettek és a nép elszegényedett.

1749. május 17-én született Jenner Eduard angol orvos. Jenner találta föl a himlő elleni oltást és ezzel örökre maradandóvá tette a nevét.

1880. május 17-én halt meg Ribáry Ferenc történetíró. Magyar történelmi könyveken kívül megírta Egyiptom, Babilónia és Asszírria, valamint az ókor általános történetét. Több földrajzi könyve is megjelent.

1889. május 17-én született Isac Emil író, a színészet országos vezérfelügyelője. Isac Emil mindenkor harcosa volt a román-magyar megértésnek. Költeményeket, regényeket és szindarabokat írt.

— **Lindbergh ezredes légügyi miniszter lesz?** A World távirati ügynökség jelentése szerint az amerikai kormányknak az a szándéka, hogy Lindbergh ezredes vezetése alatt külön légügyi miniszteriumot szervez.

— **Sulyos robbanás egy ausztriai hadianyag gyárban.** Grázból jelentik: A közelben levő Kokenbachban tegnap délután egy hadianyag gyárban sulyos robbanás történt. Négy munkás meghalt, 11 sulyosan megsebesült.

— **Junius eljén megjelenik a Dacia című napilap.** Megirtuk, hogy június 1-én Temesvárott új román napilap indul meg. A hivatalos lap tegnapi száma rendeltetvényt közöl, amely az új lap engedélyezését tartalmazza és úgy intézkedik, hogy a címe Dacia legyen.

— **Landru utódját tartóztatták le Svájcban.** Luganóból jelentik: A tessini rendőrség különös ügyben indított nyomozást és azt hiszi, hogy Weidmann, Landru méltó utódját fedezte fel. Az új leánygyilkos Feiler Charles, aki a tessini tartomány egyik legfestőbb helyén, Torrazza di Caslanában, a luganoi tó partján fényűző világot bérlet és a legnagyobb svájci újságok házassági rovatában háztűzhely nyugalmán után vágó fiatalembernek adta ki magát, felszólítva a hasonló ábrándokat szövő leányokat, hogy lépjenek vele érintkezésbe. Az eljegyzés megbeszélése céljából meghívta magához az érdeklődő fiatal leányokat és jövő közös terveik megvalósítására 4—10 ezer svájci frankot vett fel minden lánytól. A nyomozás adatai szerint az új kékszakáll legutóbb öt fiatal lányt csalt magához és tett el láb alól. Feilert, aki több állevelet használt, előzetes letartóztatásba helyezték.

— **KÖNYV MUSSOLINI SZOCIALIZMUSÁRÓL.** Az olasz fasizmus tizenhetedik évfordulója alkalmából franciayelvű kis füzet jelent meg: Le fascisme réalisation proletarieme. A könyvről hiányzik a szerző neve, de az első oldalról kitűnik, hogy a szerző egyazon helységből származik, mint Mussolini, tehát a szerzőben a Duce egyik bennfentesét lehet sejtetni. Az érdekes könyv elsősorban szakít azzal a feltevessel, hogy a Duce valaha is hűtlen lett volna a szakszervezeti mozgalmakhoz és a fasizmussal elsősorban a szocialista programot: a munka megszervezését és a munkás védelmét célozta. Semmivel sem szegte meg a fiatalkori emigráns-fogadalmait s mindvégig hű maradt az olasz proletariátushoz. A könyv ennek az állításnak igazolása. Az 1919. évi olasz belső viszonyok ismertetése után rátér a 17 esztendő munka felvételére, majd a könyv nagyobb része a szakmailag megszervezeti Olaszország képét adja. Szembe állítja a mai szerveket azokkal, amelyek a szociális lista tervekben szerepeltek és ezzel a módszerrel igazolja a címként kitűzött feladatot, hogy a fasizmus voltaképpen a dolgozó társadalmi energiájának politikai transzformálása és a szocialista pártéletből szervezett kinőtt államrendszer. A mai Olaszország strukturájának leírásánál tárgyilagos és részletes úgy, hogy az olvasó hű képet nyer a gazdasági hálózat megszervezéséről és az egyes osztályoknak részvételéről. E tekintetben a szerző eloszlatja azt a felületes álláspontot, hogy a fasizmus voltaképpen a dolgozó társadalom energiáinak egyik alakja volna, hanem — Mussolini szavait idézve — „a munkás és tőkés paritásának egyensúlyozója, amely egyedüli mérőeszköze a társadalmi hasznosság és az egyéni vagy osztályérdek viszonyában”. A könyvet tárgyilagos hangja tudományos beszámításra igényt tartó dokumentummá teszi.

— **A FRONT MAGYAR ALOSZTALYANAK FELHÍVÁSA.** A választói névjegyzékek összeállításával kapcsolatosan a Magyar Alosztály vezetősége ismételt és nyomatékosan felhívja a figyelmet arra, hogy minden választói joggal rendelkező magyar etnikai származású állampolgár lehetőleg május 20-ig jelentkezék az illetékes községi, vagy városi előjáróságoknál és kérje a névjegyzékbe való felvételét.

— **Wegling János kanonok névnapja.** Wegling János apátkanonok kedden ünnepelte meg névnapját, amely alkalomból paptársai, ismerősei és barátai nagy számban keresték fel szerencsekívánatokkal.

— **A Bánság részvétele a katolikus nagygyűlésen.** Az országos katolikus nagygyűlés, — mint már jelentettük, — az idén június 30. és július hónap első két napján lesz Csíkszeredán és Csíksomlyón, a sürrin látogatást meghelyen. Az előkészületek nagyban folynak a nagygyűlésre és az elszállásoló bizottság megállapította, hogy tekintélyes tömegnek tud majd szállást nyújtani. Erre való tekintettel is a Bánságból impozáns tömegben indulnak a hívek a nagygyűlésre és az élénk érdeklődésre való tekintettel, a Katolikus Népszövetség temesi egyházmegyei központja együttes utazást tervez Temesvárról. Az utazással kapcsolatban fontos tudnivalókat és a részvétel költségeit legközelebb hozták nyilvánosságra.

— **FREUDE UND ARBEIT** című folyóirat legújabb száma most jelent meg és a nyomdatechnikának valóságos csodája, ahogyan a négy színnyomású illusztrációk a lapban megjelennek. Hitler arcképe, amely ötvenedik születésnapja alkalmából készült, eredeti festmény benyomását kelti. A mostani szám a szokottnál is nagyobb figyelmet szentel Romániának, amennyiben több felvételt közöl a fővárosról és a kormány tagjait is bemutatja. A számszám felvételhez és rajzhoz méltó a tartalom is. Egyes szám ára másfél marka, romániai előfizetés egész évre 756 lei.

— **AZ ÁLLAMPOLGARSÁGI JEGYZÉKBŐL KIMARADOTTAK ÖSSZEÍRÁSA.** Temesvárott június 1-ig folytatják a városházán az állampolgársági jegyzékből kimaradt egynégy összeírását. A város területén körülbelül tízezer ilyen egynégy lakik. Ezek csoportosan jelentkeznek, azonban számosan nem tudnak felmutatni olyan bizonyítványt, amely igazolja, hogy 1918 december 1-én a mai Románia területén levő községek valamelyikében állandó lakhelyük volt. Hivatalos részről felhívják az érdekelteket, hogy ezt a bizonyítványt, amennyiben arra joguk van, feltétlenül szerezzék be, mert csak így kerülhetnek bele az összeírási jegyzékbe.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGALATA:

Szerdán, május 17-én a szolgálati beosztás a következő:

- Az I. kerületben az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszerár.
- A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jahner R. gyógyszerár.
- A III. kerületben a Carol úton levő Maria gyógyszerár.
- A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.
- A V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Új-kisodán Panajóth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.
- Bécs. 19.45: Zene. 21.15: Vidám dalok. Hangképek. 23.30: Orgonajáték.
- Belgrád. 19.15: Táncezen. 21: Enek. 21.30: Hangjáték. 23.15: Hangverseny.
- Milánó: 20.25: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny. 24.15: Táncezen.
- Pozsony. 20.30: Hangverseny. 21.10: Hangjáték. 22.15: A rádiózenekar hangversenye.
- Varsó. 20.15: A rádiózenekar hangversenye. 22: Enekkar. 22.15: Beethoven szonáta.

Mozi

M Ű S O R:

SZERDA, MÁJUS 17.

- APOLLÓ: Szerenád (angol film.)
- CAPITOL: „... ma este — Hotel Ritz” (angol film.)
- RIVOLI: Fekete Sas II. rész (angol film.)
- SCALA: Részlet a kapu alatt (angol film.)

RIVOLI nagyfilmek mozija

A FEKETE SAS

II. RÉSZ

Paramount-híradé bemutatója
Előadások 3, 5, 7, 9

— **BUCURESTIBE JÖN AZ OLASZ PÉNZÜGYMINISZTER.** Bucurestiből jelentik: Külföldi lapok jelentései szerint Thalon e Ravel olasz pénzügyminiszter rövidesen délkelet-európai körútra indul és ennek során viszonzozza Mitia Constantinescu látogatását.

— **Az országórtheti programon a premilitárok is részt vesznek.** Bucurestiből jelentik: A Straja Tarii parancsnoksága, a katonai előkészítés parancsnokságával történt megállapodás alapján közli: A középiskolák 18 életévét betöltött és valamelyik előkészítés egységbe beosztott növendékei a Strajer-hét alkalmával ugyanazon a programon vesznek részt, amelyen az országórtheti csütörtök délután kivételével, amikor premilitárgyakorlatokat végeznek. Ilyen módon sem szombaton, sem pedig vasárnap nem végeznek külön programot. A premilitárok országórtheti egyenruhában jelennek meg, megkülönböztetésül karjukon egy 3 centiméter szélességű premilitárjelvényvel ellátott sáltagot viselnek.

— **ÚJ ANGOL KÖVET BUDAPESTEN.** Budapestre jelentik: Horthy Miklós kormányzó ma fogadta az új angol követet, aki átnyújtotta megbízó levelét. Az üdvözlőbeszéd és a válasz után a kormányzó hosszabb ideig elbeszélgetett a követtel, valamint az angol katonai, kereskedelmi és sajtóattasékkal. A kihallgatásnál jelen volt Uray István dr. kabinetirodai főnök és Wördle János a külügyminiszter állandó helyettese.

— **Pál jugszláv régensherceg visszatért Belgrádba.** Belgrádból jelentik: Pál jugszláv régensherceg és felesége, Olga királyi hercegnő, olaszországi útjukról visszatértek Belgrádba. A pályaudvaron ünnepélyes külsőségek között fogadták őket és az üdvözlésen megjelent az ifjú Petár király is.

— **Vizsgálat a magyarországi szakszervezetek ellen.** Budapestre jelentik: A belügyminiszter leiratban értesítette a városok közigazgatási hatóságait arról, hogy a magyarországi munkásszervezetek szövetsége és a magyarországi szakszervezeti tanács ellen az egyesületek feletti felügyeleti joga alapján vizsgálatot rendelt el. A belügyminiszter a vizsgálatok foganatosításával miniszteri biztosokat küldött ki. Az intézkedést azért hozta, mert a párt kötelekbe tartozó munkások erkölcsi és gazdasági érdekeit védő munkásszervezetek és szakszervezetek a befolyó összegeket pártpolitikai célokra használták fel, ezenkívül a vezetők a munkásság állásfoglalását befolyásolással megváltoztatták. A belügyminiszter a vizsgálatot 39 szakszervezet ellen rendelte el.

— **Ismét kaphatók az ingatlanvilvántartási könyvecskék és a hozzávaló ívek.** A rendőrség közlése szerint az ingatlanvilvántartási könyvecskék és ívek, amelyek néhány nap előtt kifogytak, ismét kaphatók a trafikokban.

— **A pékmesterek a vasárnapi munkaszünetért.** Az élelmezési céhpar pécsoportja Hollinger Miklós elnökle alatt ülést tartott és azon a vasárnapi munkaszünet rendelkezéseinek megszigorítása mellett foglalt állást. A pécsoport ilyen értelemben kérvényt is intéz az illetékes hatóságokhoz. A szigorítás révén a köztársaság hétfele délelőtt tíz órákor kapna friss kenyert, a reggeli hat óra helyett.

— **Dr. Kovács Ernő** nőorvos rendelését IV. Fröhl-utca 40. alá (Brück-ház) helyezte át. Rendel délelőtt 10—12-ig és délután 4—7-ig. Telefon: 43—19.

— **ELSŐ NŐI KÉPVISELŐJELŐLT ROMA-NIABAN.** Bucurestiből jelentik: Aglaia Iov asszony, a Vörös Kereszt sorocai fiókjának alelnöke benyújtotta jelölését ezen megye számára, a kereskedők céhének szenátusi képviselőre. Ez az első női jelölés az országban.

— **LETARTÓZTATÁSBA MARAD A BUCURESTII TÁBLA ELNÖKE.** Isából jelentik: A iasii vádтанács tegnap foglalkozott A. Liciu volt táblai főelnök felfolyamodásával, amit letartóztatása ügyében kiadott végzés ellen jelentett be. A fellebbezést elutasították.

— **A KÖZSÉGEKNEK EGÉSZSÉGES IVÓVIZVEL VALÓ ELLÁTÁSA.** Marta Alexandru dr. királyi helytartó hivatkozással a belügyminiszter intézkedésére rendeltetett intézést az összes községi előjáróságokhoz a falvaknak egészséges ivóvízzel való ellátása érdekében. Az egészségügyi hatóságok ellenőrzik majd a községi kutakat és amennyiben azoknak vize az egészségre ártalmas, betömötté azokat. A piszkos és eliszaposodott kutakat haladéktalanul tisztítani kell.

— **KÜN BÉLA — LONDONBA ÉRKEZETT.** Londonból jelentik: A Peuple határozott formában azt az értesülést közli, hogy Kün Béla a napokban Moszkvából Londonba érkezett. Két esztendő óta semmi hír nem érkezett róla és a legutolsó hír úgy szólt, hogy kivégezték.

— **ÜRESEDÉSEN LEVŐ JEGYZŐI ÁLLÁSOK.** A királyi helytartóság pályázatot hirdet az aradmezei Paulis, a krassómezei Brebul, a szörénymezei Kornyaréva és a temestorontálmegyei Nagyszám községekben megüresedett jegyzői állásokra. A törvényes képesítéssel bíró egyének legkésőbb június 3-ig nyújthatják be pályázataikat. Amennyiben ezen állásokat áthelyezések útján töltik be, úgy az ilyenképpen megüresedett jegyzői állásokra külön pályázatot írnak majd ki.

— **A NEMZETI GÁRDA ORSZÁGOS PARANCSNOKA TEMESVÁROTT.** Gheorghescu tábornok, a nemzeti gárda országos parancsnoka tegnap Alexandrescu őrnagy kíséretében Temesvárra érkezett, hogy Madancovici ezredessel, a gárda helytartósági parancsnokával és a megyei parancsnokkal tanácskozzék. Gheorghescu tábornok Marta Alexandru dr. királyi helytartónál látogatást tett.

— **Niamessny Mihály dr. temesvári látogatása.** Niamessny Mihály dr. magyarországi kormányfőtanácsos, budapesti ügyvéd és volt országgyűlési képviselő, néhány napi látogatásra Temesvárra érkezett. Niamessny Mihály dr. a háború előtt Temes megye főügyvédje volt és a megyei közigazgatási életben kimagasló szerepet játszott. Annak idején a lippai kerület országgyűlési képviselője volt. Niamessny Mihály dr. Temesvárról ellátogat Fehértplomra is, ahol atyja sírját keresi fel.

— **ELETFOGYITGLANRA ITÉLT GYLKOS.** Craiova. A bűnügyi tábla Manolache Popa Dincoa községbeli lakos felett ítélték, aki ellen feljelentés érkezett be, hogy meggyilkolta Ioan Popa nevű gyermekét. A gyilkosság még 1935-ben történt volna a feljelentés szerint és a gyilkos állítólag arzánnal ölte meg áldozatát, hogy együtt élhessen menyével. A 34 éves bestális gyilkost életfogytiglani fegyházra ítélték.

— **Konyhaberemintés tárgyak, acélárúk, lakás díszítése, valamint vasárú olcsón kapható** Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— **HAZASSÁGOK.** Az anyakönyvi hivatalban tegnap házasságot kötöttek: Duschnitz Pál kereskedő és Fleischmann Katalin, Rosenthal Pál dr. ügyvéd és Werkner Magdolna.

— **A temesvári piaristák ünnepe.** A temesvári piarista rendház két kiváló tagja az idén ünnepet ül. Mondik Pál igazgató és asszisztens, aki jelenleg Temesvárott tölti nyugdíjaztatásának idejét, pappá szentelésének ötvenedik, Tóth P. Lajos, a piarista liceum jelenlegi igazgatója pedig felszentelésének huszonötödik évfordulóját üli meg. Ebből az alkalomból Mondik Pál püsköd vasárnapján mondja az itteni piarista templomban aranymiséjét, Tóth igazgató pedig püsköd hétfőjén tartja ezüstmiséjét. A kettős jubileumi ünnepségekre a rend temesvári tagjai nagy előkészületeket tesznek és azokon megjelenik Bíró Vencel dr., a piarista rend romániai rendfőnöke is.

A szerdai májusi ájtatosság a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban szerdán este 7 órákor magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd lesz, tartja Erdélyi István piarista tanár. Az önzetlen Krisztus címen. A belvárosi plébániatemplomban szerdán este nyolc órákor német ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen. A gyárvárosi plébániatemplomban szerdán este hét órákor német ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen. Szentbeszéd minden csütörtökön és vasárnap este van. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban vasárnap minden este félnyolc órákor ájtatosság és utána magyar nyelvű konferenciabeszédet tart Pater Hajdú Béla dévai ferencendi atya. A józsefvárosi plébániatemplomban szerdán este negyednyolc órákor német ájtatosság és német nyelvű szentbeszédet tart Héber János püspöki titkár. A józsefvárosi zárdatemplomban este hét órákor ájtatosság. A mehalai plébániatemplomban szerdán este félnyolc órákor német nyelvű ájtatosság, szentbeszéd nincsen. Csütörtök este hét órákor magyar szentbeszéd lesz.

Az angol királyi pár Kanadában

Az angol királyi pár kanadai és amerikai útja minden részletében elő van már készítve. Lázasan készül a fogadtatásra a kanadai nép, amelyet először ér az a kitüntetés, hogy tényleges uralkodó látogat el hozzájuk. Anglia előző királyai walesi herceg korukban utaztak be a gyarmatokat. Özönlik a lakosság Kanada távolabb fekvő pontjairól azokba a városokba, ahol a király tizen-nyolcnapos útja során látogatást tesz. Az északkeleti dékekről a nép kocskon és kutyafatagokon indul el, hogy tanuja legyen a nagy élménynek. A fiataliságot különvonatok szállítják a kijelölt pontokra s az utazás költségét fiúk, lányok maguk keressik meg apró emléktárgyak készítésével, amelyet eladogatnak. A színes törzsek, indiánok, a fehér lakosságtól kérték el a használt ruhákat, hogy „európai külsőben” járulhassanak az uralkodó elé. A király úgy rendelkezett, hogy amire útközben szüksége van, azt a helyszínen fogja beszerezni, hogy a néppel ezuton is közvetlenebb érintkezésbe jusson. Ruháit helyi szabók vasalják, borbélyja is mindenütt más és más lesz. Ottawában Paul Tasse kapott erre megbízást. Vasut- és cipőkirályokat, világbajnokokat borotvált már, de igazi koronás fő arcan még nem siklott végig a kése. Egyéb-ként közismert pompás csevegő és kacagató történetekkel szokta szórakoztatni vendégeit. A hatóság megengedte neki, hogy a királynak is előadhasson „müsorából” válogatott történeteket. Szakácsot se visel magával az uralkodópár, a leegyszerűbb ételeket rendeltek mindenütt, lehetőleg a vidék nemzeti eledeleit. Feketebőrű, vakító fogsorú, fehérruhás néger pincérek fognak felszolgálni. Megkóstolja a király a leegyszerűbb népi edeleit, a vadon termelt rozst, a híres kanadai édességeket, nőványi szirupokat, a citrompásztétókat, a tésztában sült diót. Quebecben a híres borsólevessel kezdődik az ebéde, British Columbiában rákot, Nova Skótiában tengeri rákot, lazacot és pisztrángot eszik. Legutóljára VII. Edward járt Kanadában walesi herceg korában. A nemzeti muzeumban még ott van az udvari fogat, amelyen a festői vidékeket beutazta és a nép számára sok kedves történet kering megkapó közvetlenségéről. Itt-ott még a temető fejfái is őrzik látogatása emlékét. Quebecben van egy gyönyörű márvány sírlelk, ezzel a felirattal: „Itt nyugszik Miss X. Y., aki abban a kitüntető kegyben részesült, hogy táncolhatott a walesi herceggel”.

— **PÉNZÜGYI ÁTHELYEZÉSEK.** Mesaros Partenie dr. szolgálati főnököt, Murgurean Pascu ellenőrt, Holec Vasile tisztviselőt és Radulescu Victorin tisztviselőt a temesvári pénzügyigazgatóságtól az oravai pénzügyigazgatósághoz, Arganiru Sovrin és Stiusu Ioan tisztviselőket a temesvári pénzügyigazgatóságtól a lugosi pénzügyigazgatósághoz helyezték át.

— **BÜCSÜ A SZERB SZÉKESEGYHÁZBAN.** A temesvári püspök szerb székesegyház holnap üli meg búcsúünnepét. Ebből az alkalomból Csirics Irinei püspök ma este Temesvárra érkezik és vécsernyét tart, holnap pedig délelőtt tíz órákor nagymiséjét mond, amely után körmenet lesz a székesegyház körül.

— **PRAPORGESCU EZREDES ELŐLÉPTE-TESE.** Praporgescu ezredes, Temestorontálmegye volt prefektusa és az ötödik vadászrend volt parancsnoka, akit nemrég a hadkiegészítő parancsnokság élére helyeztek, újabb előléptetésben részesült. A hadügyminiszter Bucuresti székhellyel a csendőrség mozgólégióinak technikai felügyelőjévé nevezte ki. Új megbízatása következtében Praporgescu ezredes elhagyja városunkat.

— **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Rabor Elena, Todor Ecaterina, Károly Leó, Gyenes Piroksa Mária Erzsébet, Csog Iona, Pétó Juliánna, Frank Mihály, Tiri Ferenc.

— **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Müller Magdolna született Dotterer nyolcvanhárom éves, Berker Vilma született Duval kilencvenhárom éves, Klein Magdolna született Stein nyolcvan éves, Holbach Mária született Kernbacher hatvanegyes éves, Wegleitner Péter negyvenegyes éves napszámos, Wagner Ferenc nyolcvankét éves nyugdíjas, Nicora Gheorghe negyvenkét éves postás, Demeter Erzsébet született Manga negyvenhárom éves, Irán Ferenc négy éves, Barthelm Katalin tizenkilenc éves.

Ünnepéves bemutató a SCALA-ban

Szerdán kerül bemutatásra Cronin világhírű regénye, az utóbbi évek legnagyobb irodalmi szenzációja. Többszöri betiltás után újból engedélyezve!

RÉZTÁBLA A KAPU ALATT (Citadella)

King Vidor rendezésében, főszerepben: ROSALIND FUSSEL, ROBERT DONAT. Tekintve a megnyilvánult rendkívüli érdeklődést, jegyek keddtől kezdődőleg már előre válthatók. — Pénztár d. e. 11 és d. u. 4-től

= KÖZGAZDASÁG =

A kulturális mezőgazdálkodás szükségletei

Az embernek, állatnak és növénynek is olyan szükségletei vannak, amelyek hiányában elpusztulna. Ilyen a levegő, a meleg, a világosság, a nedvesség és a tápanyag. Minden állat és növény a maga szükségleteit más és más arányban elégíti ki. Az egyiknek több nedvességre, a másiknak több melege, a harmadiknak viszont több foszforra van szüksége. Az élő szervezet azonban semmivel sem vesz fel többet szükségleteiből, mint amennyi a legkisebb tenyészfőttel arányban áll.

Az arányossági határon alul vagy felül a szükségletek már zavarokat idéznek elő az élő szervezetben.

Ilyenkor betegségek lépnek fel, amelyek a fejlődés és az egészség rovására olykor pusztulással is végződnek. Mindezek az élettani megnyilvánulások képezik a kulturális mezőgazdálkodás alapfeltételét.

A kulturgazdának ismernie kell a növények tenyészfőttelét, amelyek mellett a fejlődése és terméseredménye a legnagyobb. Tegyük fel, hogy kulturnövényünk tenyészfőttelét többek között négy milligram foszfor és hat milligram káliumanyag, akkor ismerni kell a talaj vegyi elemeinek összetételét is, hogy vajjon tartalmaz-e a négy milligram foszfort és hat milligram káliót? Amennyiben a

vegyvizsgálat csak két milligram foszfort és hat milligram káliót állapított meg, akkor pótolni kell a két milligram foszforhiányt, ha a terméseredményt a maximumra akarjuk emelni. Egy hold földet négy egyenlő részre osztva, példaképpen láthajuk, hogyha az első rész vegyi összetétele két milligram foszfor s hat milligram káli, akkor a föld gyenge termést ad, ha a második rész három milligram foszfor és hat milligram káli, akkor közepes a termés, ha a harmadik rész földnél négy milligram foszfor és hat milligram káli, úgy a termés a legjobb lesz, viszont ha a negyedik földrészen hat milligram foszfor és hat milligram káli, úgy ismét gyenge termés mutatkozik. Ebből a képletből látható, hogy

a kulturnövény a kálióból csak annyit vesz fel, amennyi a foszforral, mint legkisebb jelenlévő anyaggal arányban áll.

Amilyen arányban növeljük a legkisebb tenyészfőttel és megközelítjük vele az arányossági határt, amely a növény tenyészfőttelének a maximuma, ugyanolyan arányban emelkedik a növény káliofogyasztása is a hat milligramig, amely esetben terméseredmény a legnagyobb lesz.

Meggyesi István

Szigorúan tilos üzletet nyitni, mielőtt a cégbizottság működési engedélyt adott

A temesi királyi helytartóság területén az új cégek működési engedélyt megadni hivatott bizottság megállapította, hogy a cégműködési engedélyt kérők között akadnak olyanok, akik nem várják be az illetékes bizottság döntését, hanem engedély hiányában is kinyitják üzletüket. A cégbizottság leszögezi, hogy a kereskedelem megkezdése a cégbejegyzés megtörténte előtt, kihágást képez, ennél fogva a bizottság át-

íratban megkérte a kereskedelmi és iparkamarát, szoltsa fel az érdekelteket a törvényes rendelkezések betartására. A törvény ugyanis szigorú intézkedéseket tartalmaz és azok, akik a cégbejegyzés megtörténte nem várják be, tízezer leitől százezer leig terjedő pénzbírsággal és hat hónaptól egy évig terjedő fogszállal büntethetők.

Feltételezett kamat után nem jár tőkeamatadó

A legfelsőbb bélyegbizottság határozata.

A legfelsőbb pénzügyi bizottság a tőkeamatadó fizetése tárgyában a következő kötelező jellegű határozatot hozta:

A kamat és a tőkeamatadó kiszámítása aszerint történik, hogy a kikölsönzött tőke részleteinek visszafizetése milyen arányban nyer lebonyolítást. Biztos keltezésű és kétségbe nem vonható okiratokkal kell igazolni, hogy a kamat fizetése megtörtént, mert ha az adót nem fizették meg a tőkével és kamattal egyidejűleg, a hitelező bármikor tévedésbe ejtheti a fiskust magán aláírás nyugtákkal, amelyek azt igazolják, hogy a tőke fizetése a tényleges fizetést jóval megelőzően történt és így kivonhatja magát a kifizetett kamatok tőkeamatadójától. Tekintet nélkül a konverziós tőkevény 52. szakaszára, az esetben, ha valamely bank nem fizet kamatot a befételt után, a pénzügyi közegek nem követelhetnek tőkeamatadót ezeknek a befététeknek feltételezett kamata után.

Az 1938. április 1. előtt kifizetett kölcsön tőkeamatadóját a régi tőkeamatadókulcs szerint fizetendő, azonban igazolni kell, hogy a kölcsön rendezése 1938. április 1. előtt ténylegesen megtörtént.

A CFR vezérigazgatósága csak az olyan vállalatoktól vonhatja le a tőkeamatadót az általa fizetett kamat után, amelyek kereskedelmi vagy ipari adót fizetnek és bankszerűleg nem foglalkoznak kölcsönnyújtással.

A részvényesek által később végrehajtandó tőkeemelés céljaira letétbe helyezett összegek, ha azokat felhasználhatják a részvénytársaság szükségleteire, addig, amíg a tőkeemelés lebonyolítást nyer, a befizetéstől a tőkeemelésig terjedő időre tőkeamatadó alá esik azoknak a jövedelmek.

— Az exportliszt értéke. A kivitelre kerülő mezőgazdasági cikkek mentesek az 1.4 százalékos proporcionalis adó alól. Az ezévi április 1-i bélyegtvörénymódosítás tisztázza azonban, hogy a lisztre és általában a mezőgazdasági termékekből előállított árukra ez a mentesség már nem terjed ki és ezek után fizetendő az 1.4 százalékos illeték a kivitelnél is.

Árfolyamok

KEDD, MAJUS 16.

Általános árfolyamok: (az első szám a vételt, a másikat az eladást jelenti) Holland forint 75.28—76.45, belgas 23.87—24.23, angol font 662.40—francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyelendő. Dinar 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

(=) GABONAÁRAK: (A Dengl és Kleinmann cég jelentése.) A bányási gabonapiacra csekély az üzleti forgalom, mert a gabonaművek iránt alig van kereslet. A búza irányzata lanya. A piaci árak következők: temesi búza 355, torontáli búza 365, tengeri 390, korpá 350, zab 455, tokarmányárpa 380, tavaszi árpa 410, muharmag 320, napraforgómag 400 és tökmag 770 lei százkilónként.

— Újjáalakul az exportörök szindikátusa. Az exportörök megszervezéséről szóló törvény értelmében az exportörök és az exportra termelő országok szövetségének július 9-ig kell megalakulniuk. Az Élőállatexportörök Országos Szövetségének megalakítása, értesüléseink szerint, folyamatban van. Az országos szövetség Bucuresti székhellyel fog megalakulni és ennek keretében a tartományok székhelyein alakulnak kerületi szövetségek. A jelenlegi élőállatszindikátusok, ha nem tartományi székhelyen működnek, megszűnnek, illetőleg beolvadnak a tartományi székhelyen működő kerületi szövetségekbe. Beavatott körökben tudni vélik, hogy a nem tartományi székhelyen működő élőállatexportör szindikátusok iródatok fognak felállítani az adminisztráció decentralizációja érdekében.

— A mézárások vágóhídi adója nem emelkedik. Egyes pénzügyigazgatóságok területén a múltévi 26,097 számú körrendelet alapján a levágott marhák mennyisége után megadóztatják a mézárásokat. A pénzügyminiszterhez kérdést intéztek, hogy ez az adó is emelkedett-e egyötödével az április adótörvény szerint? A miniszter felvilágosítása szerint az emelés erre a különleges adóra nem vonatkozik.

— Ülést tartott az EGE igazgatóválasztmány. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya május 15-én a kolozsvári központi székházban Szász Pál dr. elnökelével ülést tartott. Jelen voltak: Máraffi Lajos alelnök, Albrecht Dezső, Gyulai Sándor, Kos Károly, Szász Ferenc dr., Darkó Akos dr., Betegh Sándor, Vita Sándor, Szász Ferenc (Pusztakamarás), Bíró József, Varga András igazgatóválasztmányi tagok, Telegdy László központi felügyelő, Török Bálint igazgató, Demeter Béla, az Erdélyi Gazdasági Szervezet, Asztalos Sándor dr. jogtanácsos és Seyffried Ferenc segédtitkár. Az igazgatóválasztmány a május 21-i közgyűlés tárgysorozatát vitatta meg.

— Betiltották a lovak exportját. A május 13-án megjelent királyi rendelet alapján tilos bármilyen lónak az exportja. Erről a vámhatóságok távirati körrendeletben is értesítették.

— A szövetkezetek tartoznak a központi intézet törzskönyvébe beiratkozni. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet felhívja a szövetkezetek figyelmét, hogy az ezévi 134. számú királyi rendelet értelmében kötelesek az ezen rendelet szerinti létesített törzskönyvbe beiratkozni az alakulás, székhely és a lebonyolított műveletek nemének feltüntetésével. Mindazon szövetkezetek, amelyek május végéig nem iratkoznak be a központi létesített törzskönyvbe — az egyéb szempontok kivül — elvesztik szövetkezeti jellegüket.

— Anglia ismét érdeklődik a romániai faipac iránt. Két évvel ezelőtt Angliába jelentős fűrészárúexportot bonyolított le Románia. Az export az 1938. évben nagyobb mértékben visszaesett, de ebben az évben az export erős javulást mutat. Különösen az utóbbi hetekben mutatkozott nagyobb érdeklődés a romániai faanyag iránt. A Consum értesülése szerint az egyik faipari vállalatról egy angol közepéig 2000 köbméter, nyári heverőszék favázához szükséges anyagok vásárolt. Az angolok különösen félkész butoranyagok iránt mutatnak nagyobb érdeklődést. Franciaország és Spanyolország felé irányuló faexportunk is emelkedőben van. Franciaország főképp finom tölgyanyag és frizek iránt mutat érdeklődést. A Magyarország felé irányuló export és a belföldi fogyasztás csökkent. A közterhek emelkedése miatt az árakat úgy belföldi, mint külföldi relációban emelni fogják a termelő vállalatok. Hír szerint az emelés átlag 20 százalékos lesz.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT a tegnapi hetipiacon a következők voltak: Tojás darabja 1.70—1.80, szárazbab kilója 12—14 lei, lencse kilója 14 lei, idei kalarabé darabja 1.50—2 lei, sárgarépa kilója 8—10 paszternák kilója 8—10 lei, hagyma kilónként 5—6 lei, fiatal hagyma csomója 0.50—1.00 fiatal retek csomója 1.50—2 lei, paraj kilója 3—4 lei, spárga kilója 16—20 lei, saláta három fej 1 lei, idei uborka darabja 8—10 lei, zöld paprika darabja 1.50—2 lei, tölteni való paprika 4 lei, sóska csomónként 1 lei, kapor csomója 1 lei, levesbe való zöldség csomója 1 lei, új krumpli kilója 8—12 lei, cseresznye csomója 1 lei, gomba literje 10—12 lei, hüvelyes zöld borsó kilója 20—22 lei, szemes zöld borsó literje 40—50 lei, méz kilója 44 lei, teffel literje 38—40 lei, tehéntúró kilója 12—14 lei, júhtúró kilója 24—26 lei, főzővaj kilója 70—72 lei, teavaj kilója 80 lei.

(=) Nagy gazdaggyűlés Temesvárott. Dányi György, az Erdélyi Gazdasági egyesület bányási felügyelője előkészületeket tesz egy nagy gazdaggyűlés megtartására. A gyűlésre, amelyre az engedélyt már megkérték, meghívott kapnak az összes bányási gazdakörök elnökei, a birtokosok, a különböző mezőgazdasági ágazatok szakértői és az Erdélyi Gazdasági Egyesület vezetői. A temesvári gazdaggyűlésen a mezőgazdaság időszerű kérdéseit vitatják meg, meghallgatják a kisgazdák kívánságait és tanácskoznak a gazdálkodás sulyosan érintő anyagi nehézségek megoldásáról. A gazdaggyűlés napját legközelebb határozzák meg.

(=) Az építő- és kőművesmesterek csoportjának új elnöksége. A temesvári ipari munkások ujjonnan alakult egyesülete a jövő héten választja meg elnökét és két alelnökét. Az új egyesület keretében tartozó építőmesterek és kőművesmesterek csoportja újból Martin András építőmestert és Láng György kőművesmestert választotta meg a vezetőségbe. Martin lett a csoport elnöke, Láng pedig alelnöke.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

SPORT

Juhász a középfedezet a lettek elleni mérkőzésen

A labdarugószövetség összeállította a csütörtöki mérkőzésen szereplő román válogatottat, amely lényegében ugyanaz, mint a jugoszlávok ellen, azzal a kivétellel, hogy Eisenbeiser helyén ezúttal Juhász játszik középfedezetet. A csapat összeállítása a következő: Pavlovici — Bürger, Sfera — Vintila, Juhász, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Marksteiner, Bodola, Dobay. A szövetség azzal a gondolattal is foglalkozik, hogy csütörtökön a B. válogatottat Ploesti válogatottja ellen játszatták. A B. válogatott kerete a következő: Constantinescu, Szadovszky, Dragomirescu, Duce, Felecan I., Barbulescu, Páll, Pop, Costea, Bogdan, Moldoveanu, Praszler, Spielmann, Ene.

Sporthírek minden felől

Franciaországba hívják a szökevény Humist. Humis, a Venus megszökött középcsatára Franciaországból több ajánlatot kapott, amelyek közül a legelőnyösebbet el is fogadta. A görög csatár közölte a francia egyesülettel, hogy állandó edzésben van, mert jelenleg az Ethalkosnál, volt csapatánál játszik, természetesen csak edzőmérkőzéseket.

Nagy az érdeklődés az angol-román mérkőzés iránt. Május 24-én kerül sor Bucurestiben a román-angol válogatott labdarugómérkőzésre. A jegyek nagyrészt már el is fogytak. Tribünjegyet például már nem lehet kapni.

Világrészek közötti ökölvívó mérkőzés. Európa — Amerika 5:3. A világrészek közötti ökölvívó mérkőzésen az európai válogatott győzött.

Kardvívó verseny Kassán. A budapesti MAC kardvívó „Hősök emlékversenyét” Kassán Kovács Pál nyerte meg. 2. Rajcsányi, 3. Rajcsy dr., 4. Gerevich, 5. Zirczy, 6. Maszlay.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyházi András

Utánnyomástilos.

— Itt van már egész csomó. A hátsó teremben sakkoznak és dominóznak. Itt van Lamarieux, Maurand, Philippe Touchaud, Trevelian.
— Elég, — szakította félbe a fölsorolást Limoujel, — Maurand volna a legalkalmasabb. Sokat voltam vele együtt szerződésben és ezenkívül, ha jól emlékszem, ő szintén ott volt annak idején, amikor Mariannét elraboltuk.
— Jól emlékszel, pajtikám, bizony ott volt.
— Tehát őt kérem meg második tanúnak.
— Szaladok és idehívom, pajtikám, — ajánlkozott Jamain és máris rohant.
Nemsokára visszatért egy köpcös, mosolygós képű fiatalemberrel. Paul Maurand valamikor mézáros volt. Szépen tudott énekelni és egyszer egy kis bisztróban mulatott cimboráival, akiknek dalolt. Történetesen a helyiségben volt egy énekes kávéház tulajdonosa, aki hallotta. Mindjárt megkérdezte, nem volna-e kedve nála fellépni? Maurand bizony kedvet érzett a művészi pályára és így lett belőle kávéházi énekes.

A két barát örömmel köszöntötte egymást.
— Bon Jour, Alexandre
— Bon jour, Paul!
Limoujel aztán bemutatta barátját a menyasszonyának.
— Marianne, itt van jó barátom, Paul Maurand. Második tanu lesz a házasságunknál.
— Madame, — mondta Maurand, — nagyon örvendek, hogy megismerhetem és szívesen leszek tanúja.
— Ugyan ne mókázz, — kacagott Limoujel, — nem most látod először Mariannét. Hát nem emlékszel arra, amikor három esztendő előtt azt a lányrablást rendeztük?
— Hogyne emlékeznék. A hölgy azonos azzal

A magyar nemzeti bajnokság állása:

Újpest	21	17	2	2	82:24	36
Ferencváros	20	15	4	1	76:32	34
Hungária	21	14	4	3	59:27	32
Kispest	21	13	3	5	51:32	29
Nemzeti	19	9	6	4	42:31	24
Szeged	20	8	6	6	41:27	22
Szolnok	21	9	3	9	37:44	21
Phöbus	21	7	6	8	49:44	20
Budafok	21	7	6	8	35:37	20
Taxisok	21	5	5	11	52:57	15
Elektromos	21	5	5	11	29:44	15
Booskai	21	3	4	14	25:57	10
Zugló	21	2	3	16	26:83	7
SSE	21	2	1	18	22:87	5

Rádió

SZERDA, MÁJUS 17.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, közlemények és vízállásjelentés. 13.05: A Sibiceanu zenekar hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.15: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 21.05: Fúvószen. 21.35: Hegedűhangverseny. 22: Sporteredmények. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: A Julea zenekar hangversenye, 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, éntrend, közlemények. 11.15: Felolvasások. 1.10: Honvédszene. 1.40: Hírek. 2.30: Szalonzene. 5.15: Diákféltára. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Derka Clarisse előadása. 6.40: Toll Jancsi cigányzenekara. 7.10: Fábian István előadása. 8.15: Hírek. 8.30: Aida. Dalmú négy felvonásban. 9.20: Hírek. 10.35: Hírek. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Hanglemezek. 12.30: L. Landgraf németnyelvű előadása. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.50: Olasz nyelvtanítás. 9: Hírek. 9.20 Tasnádi-Kubacska András dr. előadása. 9.50: Beszélgetések. 10.40: Időjárásjelentés. 11.25: „Aida” (IV felvonás).

Bécs. 19.20: Dalok. 21.15: Tarka-est. 23.30: Hangverseny.

Belgrád. 18.20: A rádiózenekar hangversenye. 19.15: Lemezek. 21: Opera.

Milánó. 20.25: Fúvószen. 21.35: Könyvű és tánczene. 22.15: Hangverseny. 24.15: Tánczene. Pozsony. 20.30: Népdalok. 21.45: Táncdalok. 23: Lemezek.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 18.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sporteredmények és vízállásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 16: Gyermekek grája. 18: A román-litván futballmérkőzés közvetítése. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.20: Énekkari hangverseny. 20: Előadás. 20.15: A rádiózenekar hangversenye. 20.45: Ének számok. 21.10: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 22.10: Sporteredmények. 22.25: Színháték. 23: Hírek. 23.15: A Tandin zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 9.55: Ifjusági istentisztelet. 11: Református istentisztelet. 13.10: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.20: Koncert fúvószenekar. 14.05: Világ-híradó. 15: Perti Pali és cigányzenekara. 16: „Házi áldás”. 16.25: Hanglemezek. 17.30: „Pesti kisfiú Párisban”. Elbeszélés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Marjay Erzsébet énekel. 18.40: Császár Béla előadása. 19.10: Tánclemezek. 19.25: „Művészeti időszerű tanácsadó”. 19.40: A Rádió szalonzene. 20.15: Hírek. 20.25: Magyarország és az Ir Szabad Állam válogatott labdarugócsapata mérkőzésének II. félideje. Közvetítés. 21.20: „Balassa Bálint”. Hangjáték négy részben. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Dohnányi Ernő Liszt-műveket zongorán. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Operahízi zenekar.

Budapest II. 18.10: Felolvasás. 19.25: Néprajzi mesemondó hanglemezek. 20.25: A rádió szalonzene. 21: Hírek, löversenyeredmények. 21.25: Zenei arcképek (hanglemezeiről). 22.30: Időjárásjelentés.

Bécs 19: Népdalok és táncok. 19.30: Vigjáték. 21.15: Könyvű zene. 23.40: Tánczene.

Belgrád. 19: Gordonkahangverseny. 19.30: Lemezek. 21.30: Hangverseny.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.35: Lemezek. 22: Hangverseny. 24.15: Tánczene.

Pozsony. 20.30: Népdalok. 21.40: Tarka zene. 23: Lemezek.

Varsó. 20.45: Lemezek. 22.50: Tánczene. 24.05: Hangverseny.

Nagyon ravasz és igen körültekintő fickó volt ez a Limoujel. Mindenre gondolt.

Elkövetkezett a házasságkötés napja.

Marianne Mirailejon és Alexandre Limoujel elegánsan költözködve megjelentek az anyakönyvi hivatalban.

A váróteremben már ott voltak tanúik, Auguste Jamain és Paul Maurand.

Jelentkeztek a tisztviselőnél, aki mosolygva közölte velük, hogy láthatják a váróteremben összegyűlt nászújságokat, amiből az következnek, hogy rajtuk kívül mások is házasságra lépnek ezen a napon. De megvizsgálta őket azzal a kijelentéssel, hogy sorrendben ők lesznek a harmadik pár.

Nemsokára beszólították az első párt, mely hamarosan mint férj és feleség jött ki a teremből. Ugyanígy történt a második párral is.

— Monsieur Limoujel és mademoiselle Mirailejon, — szólította a neveket ebben a percben a teremszolga.

— Most mondtak téged utoljára mademoiselle-nek, — mosolygott Limoujel és karját nyújtotta Mariannának.

Bementek a díszes terembe és nyomokban lépdelt a két tanú, Auguste Jamain és Paul Maurand.

Zöld asztalon hevert az anyakönyv és egy csomó írás, a mátkapár iratai. A zöld asztal tulsó oldalán állott az anyakönyvvezető, derekán a francia színeket viselő kék-fehér-piros övel.

— Parancsoljanak helyet foglalni, — szólott hozzájuk, — a két első székre a vőlegény és a menyasszony, a mögöttük levő két székre a két tanú.

Szóval is meg kellett ismételnük személyi adataikat, amelyeket a tisztviselő iratai alapján már előre bevezetett az anyakönyvbé. Azután elkérte a tanúk igazoló iratait.

— Kérem föllátni, — mondta az anyakönyvvezető.

Azután nagyon komoly hangon ezt a kérdést intézte Limoujelhez:

— Monsieur Alexandre Limoujel, ünnepélyesen kijelenti ön, hogy házasságra óhajt lépni mademoiselle Marianne Mirailejonnal?

— Igen, — hangzott a szilárd válasz.

(Folytatása következik.)

LEGUJABB

A temesi tartomány kereskedelmi és ipari képviselőjelöltjei

A Kereskedelmi Egyesület Szövetsége és a szövetségén kívül levő kereskedelmi egyesületek kedden este a kereskedelmi és iparkamara nagytermében Besa Cornel mérnök elnöklésével ülést tartottak, hogy kijelöljék azokat a személyeket, akiket Temes tartomány részéről a képviselőházba öhajtanak küldeni. A gyűlésen a következő személyeket jelölték: Besa Cornel mérnök, Catina Vasile terménykereskedő, Hentz József kereskedő, Popescu Grigore gyáros (Lugos), Iercan Nerva bankigazgató (Arad),

Rafiroiu Romulus a Mocioni uradaom igazgatója (Arad), Iacob Petru (Resica), Mioc dr. (Déva). A szenátusba a következőket jelölték: Panga Petru (Lugos), Popescu Nicolae tanár (Bucuresti), Penescu-Kertach tanár (Bucuresti), Comsa E. (Arad).

A jelöltek listáját szerdán délelőtt mutatják be Marta Alexandru dr. Temestartomány királyi helytartójának, aki azt felterjeszti Bucurestibe a Nemzeti Ujjászületés Frontja kereskedelmi osztályához.

Maglione vatikáni államtitkár Berlinbe utazik, majd a demokrata államokba látogat el

Párisból jelentik: A Figaro és más lapok jelentése szerint Maglione vatikáni államtitkár valószínűleg rövidesen Berlinbe utazik, majd az

ottan végzendő hivatalos tanácskozásai után el látogat Londonba, Párisba, sőt Varsóba is.

Szerdán hajnalban György király kanadai partra száll

Ottawából jelentik: Az Empress of Australia gőzhajó, amelyen az angol királyi pár utazik, ma reggel kanadai vizekre érkezett. Két kanadai torpedórombolót küldtek eléjük diszkrétül és ezek már találkoztak is az Empress of Australia

lával és kölcsönösen üdvözölték egymást. Úgy tudják, hogy az Empress of Australia szerdán hajnalban érkezik meg a kanadai Quebec kikötőbe.

A magyarság kérései Dragomir kisebbségi miniszter előtt

A magyar népközösségi vezetők megvizsgálták a magyar kisebbség helyzetét

Bucurestiből jelentik: A N. U. F. Magyar Alosztályának vezetősége Bucurestiben Szász Pál dr. igazgatósági tagvezetésével rendkívül nagy jelentőségű ülést tartott. Jelen voltak: Konopi Kálmán dr., Jósika János báró, Mikó László, Tekei Adám gróf, Szabó Béni és Mikó Imre dr., a főtanács tagjai. Mindenekelőtt részletesen megvizsgálták a magyarság általános helyzetét s ezzel kapcsolatosan a

magyar kisebbségi kérdésnek a Frontba való belépés óta történt alakulásait. Majd az új választójogi törvény és az ebből következő lépések megtétele került szönyegre. A magyar alosztály vezetőségi tagjai hosszas kihallgatáson jelentek meg Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszternél. A választási kérdés ügyében rövidesen megbeszélések lesznek a kormányzat és a magyarság képviselői között.

A világkiállítás román pavillonjának sikere

Newyorkból jelentik: A newyorki nemzetközi kiállítás román pavillonjában berendezett román vendéglő sikere napról napra nő. A Dinicu zenekar és Maria Tanase által előadott román nemzeti dalok a vendégek tetszésnyilvánítása mellett kerülnek műsorra. Az egyik elmúlt estén Maria Tanase énekesnő a newyorki arisztokrácia, amelynek élén Hoover volt elnök állott, fényes estélyen ünnepelte a művésznőt.

Gusti Dimitrie volt közoktatásügyi miniszter, a newyorki világkiállítás román pavillonjának kormánybiztosa abból a célból, hogy a newyorki és környéki románok minél nagyobb számban vehessenek részt a május 10-ike megünneplésén, az elmúlt vasárnap a kiállítás román pavillonjában román napot rendezett. Gusti Dimitrie nagy beszédet tartott, amelyen megemlékezett a nap jelentőségéről. Az ünnepségen részt vett a nagyszámú amerikai románságon kívül a washingtoni követ, valamint a newyorki, clevelandi, montreali és filadelfiai román konzul is. Policarp, az amerikai románok püspöke kijelentette, hogy hálaival tartoznak II. Carol királynak, amiért Gusti professzort küldötte ki a kiállítás román pavillonjának kormánybiztosává.

Az ünnepséget kétszázszemélyes közebéd követte, amelyen az amerikai előkelő társaságok színe-java megjelent. Délután fél négykor a nemzetközi frontharcos szövetség ezertagú küldöttsége vonult el Gusti professzor és Radu Irimescu washingtoni román követ előtt. A felvonulás után Keenen parancsnok, valamint Odyver és Duff asszonyok hálaival emlékeztek meg egykori szövetségtsükről, Romániáról. Majd először az Egyesült Államok területén felszöndült a román himnusz.

Spanyolország ragaszkodik Marokkóhoz

Rómából jelentik: Franco tábornok a Giornale d'Italia munkatársának interjú adott, amelyben többek között ezeket mondta:

— Azt akarjuk, hogy Spanyolország szavára az egész világ hallgasson, mint hajdanában. Akarjuk, hogy Spanyolország civilizációs küldetését betöltse, amelyhez a bolsevizmus elleni keresztes hadjárattal hozzákezdett.

Végül Franco hangsúlyozta a Marokkóhoz fűződő spanyol érdekeket.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

APRÓ HIRDETESEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házaság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket két felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—18.

Alkalmazás

Mindenek jó bizonyítvánnyal felvétetik. III., Piata Plevnei 8. I. em. 923

Közös szobaleány fiatal tisztá szakácsnő mellé felvétetik. II., Str. Petre Tegel 1. földszint jobbra. 846

Varrónők önállóan dolgozók azonnalra felvétetnek. III., Bulev. Carol 11. I. emelet ajtó 14. 978

Állást keres

Cukrász segéd állást keres. Cím Pál linkás E. Gataia. 883

Mosást, vasalást és takarítást vállalkozó, egészséges tisztá asszony. Engelmanné Ujfreidorf XXVI. ucca 21. 975

Lakás

A Banca Timisoarei épületében modern, 3 szobás lakás azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei hátközéjénél. 964

700 leies lakás adok 500 leiért, aki 2 évet kifizet. Cím a kiadóban. 975

Adás-vétel

Dízházszobák, kombinált szoba és konyhaberendezés szép kivetelben eladó. II., Str. S. Barnutiu 80. Földi asztalos, a 2-es villamos megálló sarkán. 976

Családi ház műhellyel eladó. Timisoara IV., Str. Preyer 21. 972

2 drb. malomtrieur 3 számú és egy trieurköpeny 2 számú olcsón eladó. Uzina Trieur, Arad, Calea A. Vlaicu No. 137. 971

Sümegeggyi kadarka 60 hektó és 5 hektó 12 éves furmint páratlan minőségű, kisebb tételekben is eladó. Érdeklődők forduljanak Giurita szőlőbirtokoshoz, Bocsa-Románá. 969

Széles sárgaréz úgy dróbféttel matracal együtt eladó. Megtekintés naponta 2—4 óra között. Cím a kiadóban. 845

Szép felvételű házhelyek olcsón eladók. 3elváros, Erzsébetváros, Schnapfödek és a Vágóhid mellett. Érdeklődni dr. Bogdánánál III., Bulev. Carol 25. 932

Eladó, kellemes családi ház, 3 szoba, fürdőszoba, konyha, vízvezeték, villany és minden mellékkeliséggel. Freidorf XVI. ucca 39 sz. 973

Külföldre

Tapavics Ella varrónő, címét adja le sürgősen a kiadóban. 979

Két irodahelyiség a kormányzati épülettel szemben ügyvédi irodának különösen alkalmas, június 1-re kiadó. I., Str. General Doda 3. 933

Ha ruhája molyrágta, kiégett, vagy elszakadt, azt legszebben műtőmással beszövehetheti. III., Str. Iosif Gal 7. ajtó 7. B. Kemény Kláránál. 957

Vízlethehelyiség IV. kerület legforgalmasabb helyén Küttl tér 1 szám alatt azonnalra kiadó. Érdeklődni a házmesternél. 977

Jégszekrények

mészárosok, cukrászok, háztartások úgyszintén sőtépsültok korsmárosok részére csak a készítőnél:

Petrovits Simon

Temesvár IV., Str. Preyer 36. Javítások szakszerűen végezhetnek

Hirdessen a Déli Hírlap-ban